

EASO 2020. aasta üldaruanne

EASO

2020. aasta

üldaruanne

Käesolev aasta üldaruanne kirjeldab EASO tegevust 2020. aastal ning see on koostatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta määruse (EL) nr 439/2010 (millega luuakse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet) artikli 29 lõike 1 punkti c kohaselt.

EASO haldusnõukogu võttis aruande vastu 11. juunil 2021 ning see saadeti Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile, siseauditi talitusele ja kontrollikojale. Aasta üldaruanne on avalik dokument ja see tõlgitakse kõigisse ELi ametlikes keeltesse.

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO) ega ükski Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti nimel tegutsev isik ei vastuta järgmise teabe võimaliku kasutamise eest.

PDF ISBN 978-92-9465-688-9

ISSN 2314-9809

doi:10.2847/802343

BZ-AD-21-001-ET-N

© Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet, 2021

Reprodutseerimine on lubatud allikale viitamisel.

EASO autoriõigusega hõlmamata fotode või muu materjali kasutamiseks või reprodutseerimiseks tuleb taotleda luba otse autoriõiguse omanikelt.

Sisukord

Lühendid	04
Eessõna	05
1. Operatiivabi	07
1.1 Kreeka	09
1.2 Itaalia	11
1.3 Küpros	13
1.4 Malta	15
1.5 Hispaania	17
1.6 Välismõõde	19
2. Operatsioonide kavandamise, hindamise ja toetamise vahendid	25
2.1 Operatiivabi ja operatiivvahendid	26
2.2 Operatsioonide kavandamine, seire ja hindamine	27
2.3 Operatiivkoolitus	28
2.4 Operatsioonide kvaliteeditugi	31
3. Varjupaigalased teadmised	33
3.1 Päritoluriigi teave	34
3.2 Päritoluriigi meditsiiniteave	35
3.3 Riigiülevaated	37
3.4 EASO andmekeskus	40
3.5 Varajase hoiatamise ja algpõhjuste uurimise programm	42
3.6 Strateegiline analüüs	44
3.7 Teabe- ja dokumendisüsteem	46
3.8 EASO varjupaigavaldkonna aruanne	48
4. Varjupaigatugi	50
4.1 Varjupaigaprotsessid	51
4.2 Teemaatiline koostöö	53
4.3 Koostöö kohtuasutuste töötajatega	57
5. Koolitus	59
5.1 EASO koolituskava	60
5.2 Sertifitseerimine ja akrediteerimine	64
5.3 E-õpe ja kliendisuhete haldamine	66
5.4 Muu koolitustugi	67
6. Horisontaalne tegevus	68
6.1 Koostöö Euroopa ja rahvusvaheliste partneritega	69
6.2 Nõuandekogu ja kodanikuühiskond	70
6.3 Teabevahetustegevus ja üritused	71
7. Juhtimine	73
Lisad	75
A.I. EASO organisatsiooniline struktuur	76
A.II. EASO 2020. aasta eelarve	77
A.III. EASO töötajad	79

Lühendid

AST	varjupaigatugirühm
CEAS	Euroopa ühine varjupaigasüsteem
COI	päritoluriigi teave
DGMM	rändehalduse peadirektoraat (Türgi)
EASO	Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet
EAIP	EASO varjupaigaekspertide reservnimekiri
EMN	Euroopa rändevõrgustik
EPS	varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteem
EL	Euroopa Liit
EL+	Euroopa Liidu liikmesriigid ja assotsieerunud riigid
EUAA	Euroopa Liidu Varjupaigaamet
eu-LISA	Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet
Europol	Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet
Frontex	Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet
GAS	Kreeka varjupaigatalitus
ICMPD	Rahvusvahelise Rändepoliitika Arendamise Keskus
IDS	teabe- ja dokumendisüsteem
IOM	Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon
JHA	justiits- ja siseküsimused
MedCOI	päritoluriigi meditsiiniteave
NAC	riiklik varjupaigakomisjon
NCP	riiklik kontaktpunkt
UAM	saatjata alaealised
UNHCR	ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet

Eessõna

Tänavu möödub 10 aastat ajast, mil Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO) alustas täieõiguslikku tegutsemist. Amet on oma volituste täitmisel kaugele jõudnud ja suurendanud ELi+ riikide vahelist praktilist koostööd varjupaiga ja vastuvõtu valdkonnas, andnud operatiivabi Euroopa Liidu liikmesriikidele, kelle varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemid on sattunud erilise surve alla, ning aidanud neil täita oma Euroopa ja rahvusvahelisi kohustusi pakkuda kaitset abivajajatele.

COVID-19 pandeemia puhang on tekitanud ennenägematuid ülemaailmseid probleeme, eelkõige nende tuhandete rändajate jaoks, kes suunduvad varjupaiga leidmiseks meie piiride poole. Ametina pidime tegutsema kiiresti ja hoolsalt nende huvides, keda püüame kaitsta. Talitluspidevuse tagamiseks võeti kiiresti kasutusele innovatiivsed ja ohutud töömeetodid kõikides EASO tegevusvaldkondades. Operatiivtasandil toimub planeerimine ja koordineerimine jätkuvalt tihedas koostöös riigi ametiasutustega ning riiklikult välja antud ja ajakohastatud COVID-19 suuniste raames.

Hoolimata eesseisvatest probleemidest, olen saavutatud tulemuste üle väga uhke. Mõistagi ei ole see ühepoolne jõupingutus. Amet toetub jätkuvalt EASO haldusnõukogu asjatundlikkusele ja suunistele ning tihedale koostööle meie peamiste sidusrühmadega.

Alates EASO tegevdirektoriks nimetamisest 2019. aasta juunis on mul olnud tohutu rõõm näha, et EASO areneb mitte ainult tugi- ja eksperdikeskusena, vaid ka sidusrühmade usaldusväärse partnerina. Samuti on mul hea meel teatada Euroopa Parlamendi otsusest kiita heaks 2018. ja 2019. aasta eelarve täitmine.

EASO uus organisatsiooniline struktuur, mis jõustus 1. jaanuaril 2020 ja mida muudeti täiendavalt 4. septembril 2020, on kujundatud vajadustepõhisel planeerimismeetodil, sh personal ja rahalised vahendid, mis on vajalikud EASO sisejuhtimise tugevdamiseks ja selleks, et aidata ette valmistada ameti kasvavat rolli Euroopa ühise varjupaigasüsteemi (CEAS) rakendamisel. Ainuüksi 2020. aastal, ja hoolimata COVID-19 pandeemia põhjustatud menetluslikest probleemidest, kasvas EASO töötajate arv 28 % ja aasta lõpuks oli meil 380 töötajat.

Hoolimata 2020. aasta probleemidest jätkas EASO tõhusalt operatiivabi andmist Itaalias ning suurendas oluliselt oma kohalolekut Küprosel, Kreekal ja Maltal ning abistas neid. EASO ja Hispaania vahel lepiti kokku ka esimene tegevuskava, millega laiendatakse EASO tegevust 2021. aastal kõikides suuremates ELi esmasaabumise riikides. COVID-19 pandeemia tõttu anti ka kohandatud suutlikkuse suurendamise abi esmatähtsatele partnerriikidele, keskendudes Lääne-Balkani riikidele, Türgile ning Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika (MENA) piirkonnale. Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Põhja-Makedoonia ning Serbiaga lepiti kokku uued koostööd käsitlevad tegevuskavad.

EL+ riikide ekspertide vähesuse leevendamiseks alustas EASO ka suurt projekti, et määrata kindlaks uued täiendavad lähetusmehhanismid ekspertide jaoks kõikides liikmesriikides, kus EASO pakub otsest operatiivabi.

Amet on saanud üha enam tunnustust oma varjupaiga- ja vastuvõtualase teadmusbaasi eest ELi+ riikides ning on regulaarne võrdluspunkt otsustajate ja poliitikakujundajate jaoks, kes otsivad varjupaiga- ja vastuvõtuvaldkonnas usaldusväärset, tõenditel põhinevat ja õigeaegset teavet. Tehnilise toe pakkumisel palgatud eksperdid pakuvad väärtuslikku väljundit, sealhulgas järgmise kaudu: riigisuuniste põhiraportite, päritoluriigi teabe (COI), päritoluriigi meditsiiniteabe (MedCOI) ja EASO varjupaigavaldkonna aastaaruande avaldamine. Siinkohal tahaksin märkida, et eelmisel aastal lõppes ka nelja-aastane projekt, mille käigus anti kõik päritoluriigi meditsiiniteabe teenused üle EASO-le.

Samuti pakutakse igakuiseid ülevaateid EL+ riikide varjupaigaküsimuste viimastest suundumustest. Kuna 2020. aastat mõjutasid suures osas COVID-19 ning sellega seotud EL+ ja kolmandates riikides rakendatud kiireloomulised meetmed, avaldas EASO ka 2020. aasta mais ja juunis kaks eriaruannet varjupaigasundumuste ning COVID-19 kohta.

2020. aastal tugevdas ja restruktureeris EASO jätkuvalt varjupaiga- ja vastuvõtuvaldkonnas töötavate ametnike koolituskava, tagades, et koolitus oleks jätkuvalt asjakohane varjupaiga- ja vastuvõtuametnike tööülesannete täitmiseks. Osalemine EASO koolituskavas suurenes 2020. aastal 5 % võrreldes 2019. aastaga, kusjuures 2020. aastal võttis EASO koolituskavast osa üle 4 000 inimese.

Praegu ootab amet ettepaneku heakskiitmist, et ajakohastada oma volitusi ja muuta need Euroopa Liidu Varjupaigaametile (EUAA) vastavaks. Muuhulgas on uutel volitustel märkimisväärne mõju sellele, et amet saab pakkuda liikmesriikidele paindlikumat, tõhusamat ja õigeaegset operatiivabi. Seda tehes muutub Euroopa Liidu Varjupaigaamet veelgi operatiivsemaks, aidates kaasa rände haldamisele riiklikul ja ELi tasandil.

Nina Gregori
EASO tegevdirektor

1. OPERATIIVABI

EASO 2020. aasta varjupaigasuundumusi käsitlevad järeldused näitavad, et EL+ riikides esitatud rahvusvahelise kaitse taotluste arv vähenes 31 % võrreldes 2019. aasta andmetega. Andmed viitavad sellele, et taotluste arvu vähenemine – madalaim registreeritud tase alates 2013. aastast – oli suures osas tingitud COVID-19 puhangust ja riikide kehtestatud piirangutest (sealhulgas liikumispäringutest), et ohjeldada nakkuse levikut.

2020. aastal esitati EL+ riikides umbes 461 300 rahvusvahelise kaitse taotlust.

2020. aastal vähenes taotluste arv võrreldes 2019. aastaga 31 %.

Umbes 4 % kõigist 2020. aastal esitatud rahvusvahelise kaitse taotlustest esitasid ennast saatjata alaealiseks nimetanud.

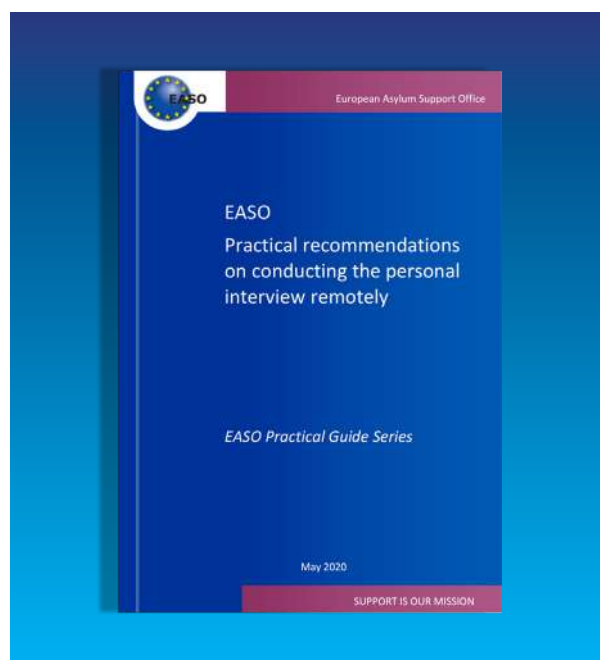
18. veebruaril 2021 ületab COVID-19 tõttu ELi varjupaigaotsuste arv taotluste arvu ja seda esimest korda pärast 2017. aastat.

Hoolimata 2020. aastal COVID-19 pandeemiaga kaasnenud ennenägematutest probleemidest jätkas EASO tõhusalt oma tegevust Itaalias ning suurendas oluliselt oma kohalolekut Küprosel, Kreekal ja Maltal ning abistas neid. Esimese astme etapis seisundi kindlaksmääramisel, mis jääb vastuvõtva riigi vastutusalasse, abistas EASO aktiivselt Küprost,

Kreekat ja Maltat vestlusmenetluses ning kokkuvõtivate märkuste koostamisel. Itaalias toimus 2020. aastal märkimisväärne nihe esimese astme otsuste tegemise eest vastutavate riiklike ametiasutuste abistamiselt teise astme asutuste abistamisele.

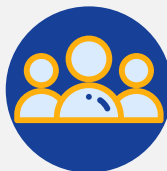
2020. aasta vastastikku kokkulepitud tegevuskavades kavandatud toetustegevusi viisid ellu peamiselt ameti ajutised töötajad ja/või EASO kasutas oma ressursse, mida võimalusel täiendasid liikmesriikide eksperdid (liikmesriikide ekspertide lähetamine peatati 2020. aastal märkimisväärseks ajavahemikuks).

Jätkuva pandeemia kontekstis aitas EASO ka ette valmistada Euroopa Komisjoni [suuniseid varjupaiga- ja tagasisaatmismenetlusi ning ümberasustamist käsitlevate ELi õigusnormide rakendamise kohta](#) ning avaldas [praktilised soovitused, kuidas viia läbi isiklikku vestlust sidevahendite abil](#).

1.1

Kreeka

Hoolimata COVID-19 pandeemiast tulenevatest probleemidest pakkus EASO Kreekale täielikku toetust, kasutades selleks valdkondadevahelisi meeskondi, kohandatud töövooge ja paindlikke sekkumisviise rohkem kui 40s eri asukohas Kreeka mandril ja selle saartel.

Vastuvõtu- ja isikutuvastusteenistust toetati sellega, et loodi kasutajatoe päringusüsteem saartel ja Kreeka mandriosas.

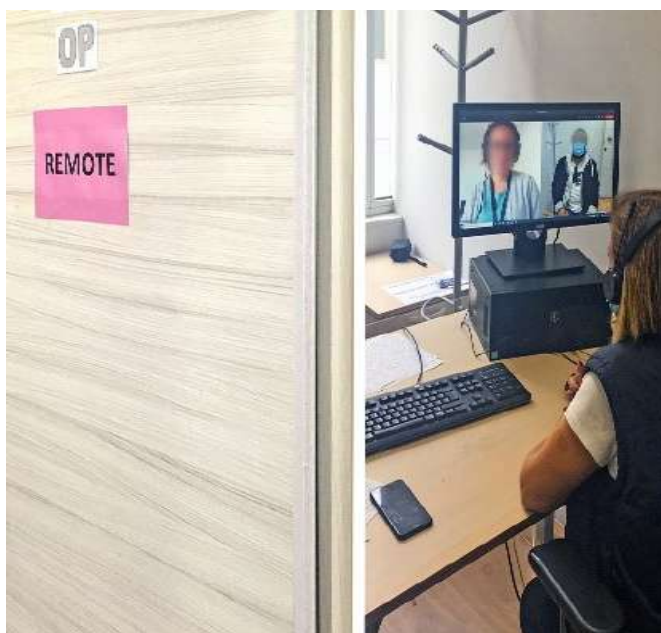
EASO-l oli keskne roll uue vabatahtliku kava koordineerimisel, mille eesmärk on saatjata alaealiste, haavatavate laste ja nende perekondade ümberpaigutamine.

COVID-19 pandeemia mõjutas lisaks muudele asjaomastele teguritele suurel määral Kreekasse saabujate arvu. Selle tulemusel vähenes uute rahvusvahelise kaitse taotlejate arv ligikaudu 50 % (40 500 taotlust) võrreldes 2019. aasta andmetega. Hoolimata uute taotlejate arvu vähenemisest abistas EASO Dublini määrusele vastava enam kui 5 000 taotluse menetlemisel ja aitas koostada 3 400 apellatsioonikaebust (teineaste).

Võrreldes 2019. aastaga suurendas EASO 2020. aastal järsult oma operatiivabi ja kohalolekut Kreekas. See mõjutas märkimisväärselt [Kreeka 2020. aasta operatiiv- ja tehnilise abi kava](#) rakendamist. Kokku lähetati 2020. aastal Kreekasse 639 erineva profiiliga eksperti.

Uus varjupaigaseadus, mille Kreeka valitsus võttis vastu 2019. aastal, tõi kaasa olulise muutuse EASO varjupaigatugirühmade (AST) operatiivkoostöös ja rollis. Pärast seda muudatust ja kooskõlas uute töömeetoditega töötasid varjupaigatugirühmad vastutavate Kreeka ametiasutuste otsese järelevalve all.

EASO tegi tihedat koostööd riigi ametiasutustega, et vähendada taotluste kuhjumist Põhja-Kreekas (Põhja-Kreeka projekt). Selle töö raames viidi läbi peaaegu 18 500 vestlust ja EASO töötajad koostasid 16 400 kokkuvõtvat märkust. Ühtlasi likvideeriti enne aasta lõppu vestluste kuhjumine enamikul Kreeka saartel.

Erilist tähelepanu pöörduti ka Kreeka vastuvõtutalitust toetava riikliku süsteemi kavandamisele ja juhtimisele. Alates 2020. aasta juunist alustas

Sel eesmärgil lähetas EASO valdkondadevahelised meeskonnad – haavatavus-, vastuvõtmise- ning saatjata alaealiste eksperdid – kõikidesse vastuvõtu- ja isikutuvastuskeskustesse Kreeka saartel ja mandril, et võtta üle 32 eri tegevuskoha haldamine.

EASO abi andmist ka uue vabatahtliku ümberpaigutamiskava raames, mis on mõeldud saatjata alaealiste, haavatavate laste ja nende perekondade jaoks. EASO viis läbi kokku 4 627 vestlust ja lõpetas üle 4 440 hindamise. See aitas selle kava raames toetada enam kui 3 352 isikut, kasutades kehtestatud kriteeriume, mille alusel määratakse kindlaks, millisesse ümberpaigutamise sihtliikmesriiki saab rahvusvahelise kaitse taotleja üle viia. 2020. aasta lõpuks tehti Kreekast üle 1 850 üleviimise kümnesse osalevasse liikmesriiki.

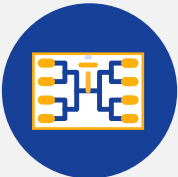

1.2

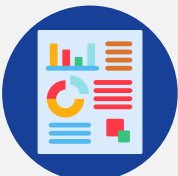
Itaalia

Itaalia jäi 2020. aastal EASO suuruselt teiseks operatiivabi saajaks.

Varjupaigamenetluste kvaliteedi ja standardimise jätkuv toetamine tagati koolitamisülesannete rakendamise, immigratsiooni kaugbüroode kasutajatoetuse loomise ning vastuvõtuinfosüsteemi ametnike lähetamise kaudu prefektuuridesse, mida 2020. aastal saabujate arvu suurenemine enim mõjutas.

Kuut kohtuasutust toetava katseprojekti edukas elluviimine 2020. aasta alguses tõi kaasa toetusmeetme laiendamise 26-le kohtuasutuse eriosakonnale, samuti kassatsioonikohtule ja selle peaprokuratuurile.

COVID-19 pandeemia ja ajutiste piiravate meetmete kehtestamisega Itaalias peatati 2020. aasta veebruari keskel kõik kontakttegevused, mis mõjutas oluliselt [Itaalia 2020. aasta operatiiv- ja tehnilise abi kava](#) meetmete rakendamist. Olukord viis 2020. aasta märtsis erandolukorra plaanide vastuvõtmiseni ja 2020. aasta plaani hilisemale [muutmisele](#), milles kajastuvad EASO töötajate ja rahvusvahelise kaitse taotlejate huvides innovatiivsed ja

Foto Beto: iStock

ohutud töömeetodid, eelkõige vastuvõtukeskustes.

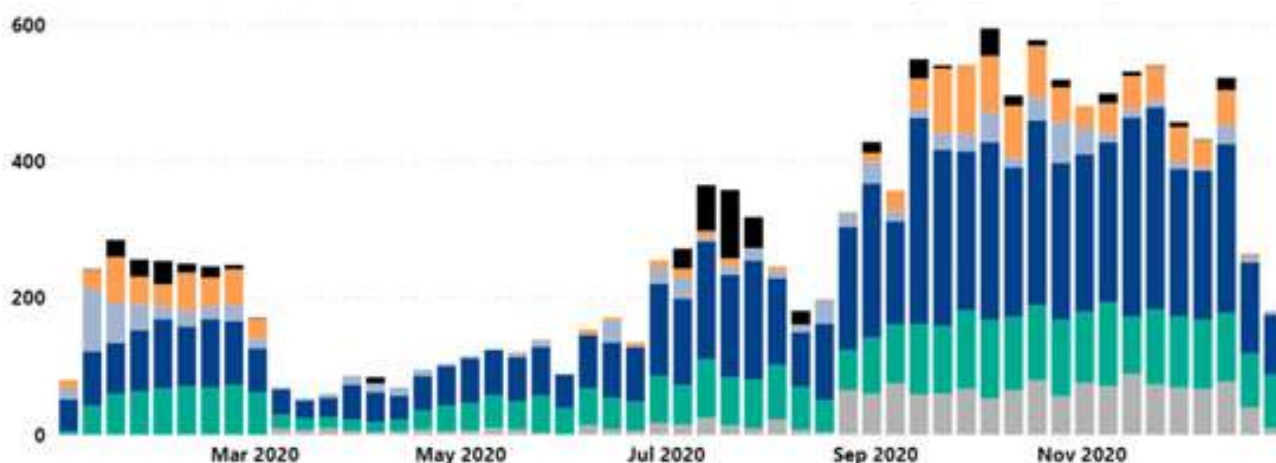
EASO esimese astme toetust vähendati 2020. aastal ning üha enam jõupingutusi suunati 21 kavandamata maaletuleku ja vabatahtliku ümberpaigutamise toetamisele kooskõlas standardse töökorraga (100 % kõigist liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni taotlustest).

2020. aasta jaanuaris käivitati [Itaalia 2020. aasta operatiiv- ja tehnilise abi kava](#) raames katseprojekt Itaalia kohtuasutuste eriosakondade toetamiseks ja kohtuasjade kuhjumise vähendamiseks teises astmes. 55 teaduri lähetamine tagas enam kui 10 000 isiku apellatsioonkaebuse menetlemise teises astmes (peamiselt kohtuistungite toimikute ettevalmistamise, kohtuasjade eeluurimise, õigusuuringute ja istungite ettevalmistamise ajakavade koostamise kaudu).

2020. aasta oktoobris alustas EASO ka kassatsioonikohtu ja selle peaprokuratuuri toetamist, keskendudes peamiselt toimikute ettevalmistamisele.

EASO kohtuasutuste eriosakondadele kohtuistungitel antava toetuse täiendamine

● File prep - interview prep ● File prep - report ● File prep - study ● File prep - verification ● Participation to hearings ● Support to scheduling

EASO abistas kodanikuvabaduste ja sisserändeministeeriumi alluvuses olevat riiklikku varjupaigakomisjoni sisemenetluste ja üksikjuhtumite haldamise tugevdamisel, parandades päritoluriigi teabe uuringute kvaliteeti ning töötades välja finants- ja hankemenetluse kvaliteedijuhtimise töövahendid.

EASO ekspertide järjepidev lähetamine Dublini üksusse aitas kaasa Dublini määrusele vastava 1 883 taotluse menetlemisele ning Dublini menetlusi toetava teabematerjali ja -vahendite väljatöötamisele.

2020. aastal jätkus sihipärane toetus registreerimismenetluse kvaliteedi parandamiseks ja standardimiseks. Sellele aitasid oluliselt kaasa

täiustatud enesehindamise metoodika kehtestamine, ajutiste seirevahendite väljatöötamine ja ajutiste koolitusülesannete kasutamine.

EASO jätkab nende jõupingutuste arendamist [Itaalia 2021. aasta tegevuskava](#) raames, keskendudes kaugregistreerimise töövoogude rakendamisele. 2021. aasta kava järgi toetab EASO Itaalia ametiasutuste ja Euroopa Komisjoniga kooskõlastatult jätkuvalt vastuvõtu korraldamist ja enesekontrolli tegevusi; andmevooge maaletuleku ja vastuvõtu jaotuse kohta; abistab pidevalt teise astme menetlustes (nii kohtuasutustes kui ka kassatsioonikohtus) ning otsingu- ja päästetöödega seotud maaletulekute korral.

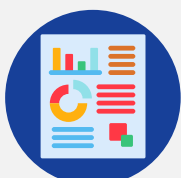
1.3 Küpros

EASO algatab teise astme asutuste abistamise.

EASO varjupaigatoimikute täieliku digiteerimise kõrval arendatakse ja rakendatakse küsitlusmenetluse kaugtöövooge.

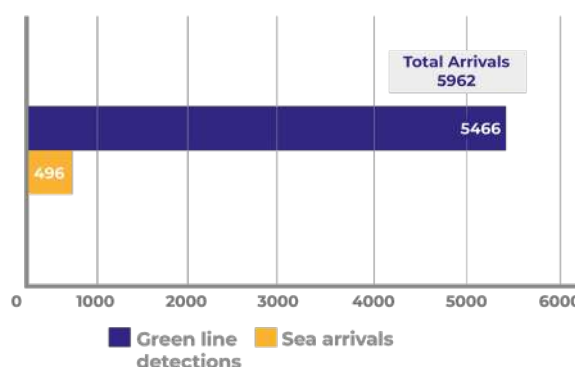
Küprose ametivõimude abistamine 30 haavatava isiku (14 saatjata alaealise ja 16 üksikvanemaga perekonna liikme) ajutisel ümberpaigutamisel Küproselst Soome.

Aasta esimese kahe kuu jooksul enne registreerimistegevuse ajutist peatamist COVID-19 pandeemia tõttu oli Küprose varjupaigasüsteemi rändesurve jätkuvalt kõrge.

EASO aitas Küprose riiklikel ametiasutustel registreerida 75 % kõigist 2020. aastal esitatud taotlustest. EASO toetatud taotluste osakaal kasvas jätkuvalt võrreldes eelmiste aastatega (55 % 2018. aastal ja 70 % 2019. aastal), kinnitades EASO olulist rolli Küprose registreerimissuutlikkuse toetamisel. Rohkem kui kaks kolmandikku kõigist EASO töötajate tehtud registreerimistest olid seotud isikutega, kes sisenesid Küprosele ebaseaduslikult.

Nagu eelmistelgi aastatel tuvastati suurem osa Küprosele saabujatest nn rohelisel joonel (92 %) ja meritsi saabus ligi 500 rändajat.

Ebaseaduslike piiriületuste tuvastatud koguarv liikide kaupa, 2020.

EASO jätkas Küprose varjupaigatalituse abistamist nii esimese astme juhtumite haldamisel kui ka nende juhtumite kuhjumise vähendamisel. Vastuseks COVID-19 piirangutele uuris EASO kiiresti alternatiivseid lahendusi rahvusvahelise kaitse taotluste tõhusaks menetlemiseks. Alates 2020. aasta aprillist viisid EASO juhtumiametnikud edukalt läbi varjupaigavestlusi sidevahendite abil ning teised kontaktvestlused viidi läbi täielikult riiklikke sotsiaalse distantseerumise raamistikke järgides. Täiendavate EASO juhtumiametnike lähetamisega suurenes suvel läbiviidud vestluste arv märkimisväärselt, vähenedes hiljem 2020. aasta novembris pandeemia teise laine tõttu. 2020. aasta detsembriks suurenesid arvud järk-järgult, kui kaugtöömeetodid taas kasutusele võeti.

EASO toetas ka Küprose varjupaigatalitust vastuvõtutingimuste parandamisel kogukonna ja sotsiaalhoolekande kaudu Kofinous.

2020. aastal alustas EASO teise astme asutuse – rahvusvahelise kaitse halduskohtu – abistamist, et vähendada toimikute kuhjumist ja parandada toimikute ettevalmistamise kvaliteeti teadurite lähetamise, vastastikuse teabevahetuse ja õigusala töötajate kutsearenguga seotud tegevuse kaudu.

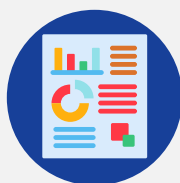

2020. aasta detsembris allkirjastati uus [2021. aasta tegevuskava](#), mis kinnitab, et jätkuvalt pööratakse suurt tähelepanu toimikute kuhjumise vähendamisele esimeses ja teises astmes. Kavas keskendutakse eelkõige varjupaigatoimikute digiteerimisele, pöörates erilist tähelepanu kvaliteedi tagamisele ja haavatavusele, ning abistatakse ulatusliku riikliku strateegia ja vastuvõtukorralduse kava

1.4 Malta

2020. aastal suurenes märkimisväärselt Maltale antav operatiivabi, kusjuures EASO lähetatud eksperdid registreerisid üle 90 % kõigist esitatud taotlustest.

EASO algatas toetuse riiklikele vastuvõtuasutustele vanuse hindamise valdkonnas, mis jätkub 2021. aastal EASO ja Malta vahel sõlmitud kokkulepitud tegevuskava alusel.

väljatöötamisel.

EASO toetus Maltale suurenes 2020. aasta teises pooles pärast seda, kui järk-järgult hakati leevendama COVID-19 pandeemia tõttu aasta alguses

kehtestatud piiravaid meetmeid. EASO abistas taotluste kuhjumisega tegelemisel esimeses astmes. Selle tulemusena tehti kaheksa otsust kümnest EASO juhtumiametnike poolt läbiviidud hinnangute põhjal.

EASO toetas ka Malta Dublini üksust menetluste ja muude seotud tegevuste hindamisel, sealhulgas kõikidele EL+ riikidele suunatud vastuvõtmistaotluste täitmisel. 2020. aasta lõpus hakkas EASO abistama apellatsioonkaebuste koostamisel, mis esitatakse rahvusvahelise kaitse taotlustega seoses esitatud edasikaebusi lahendavale kohtule. See jätkub 2021. aastal.

2020. aasta juunis aitas EASO päritoluriigi teabe kasutajatoe loomisega Maltal, värvates selleks pühendunud töötajaid, kes töötavad päringutega. Kasutajatugi esitas ka riikide ülevaateid Bangladeshis, Liibüa ja Venezuela kohta.

2020. aasta lõpus püstitati kaheksa uut kontorikonteinerit, et suurendada EASO suutlikkust korraldada registreerimist ja vestlusi.

EASO eksperdid alustasid avatud keskustes elanikkonna haavatavuse sõeluuringut, mis on osa kavandatavast abist Malta ametiasutustele vastuvõtusüsteemi haldamisel. Selle meetme tulemusel tehti aasta lõpuks üle 200 haavatavuse hindamise. 10. septembril allkirjastasid EASO ja Malta tegevuskava muudatuse, mis hõlmas muu hulgas vastuvõtuasutuste abistamist vanuse hindamise kavandamisel ja läbiviimisel. Aasta lõpuks koostati vanuse hindamise standardne töökord, mille esimeste toetustegevustega planeeriti alustada 2021. aastal.

EASO toetas ka riiklikke ametiasutusi kuuel vabatahtlikul ümberpaigutamise õppusel, mis hõlmasid saabuajaid 16-lt otsingu- ja päästetegevuse sündmuselt.

2020. aasta detsembris leppisid EASO ja Malta kokku [2021. aasta tegevuskavas](#), milles keskenduti abistamisele varjupaigaküsimustes (parem juurdepääs Malta varjupaigamenetlusele ja suurem suutlikkus hallata varjupaigataotluste kuhjumist seoses esimese astme otsusega) ning vastuvõtmisel (suurem suutlikkus rakendada Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga kooskõlas olevaid vastuvõtunõudeid).

Lisaks alates 2020. aastast toimunud toetustegevuse jätkamisele näeb 2021. aasta kava ette EASO toetust järgmisele: varjupaiga olemasolevate pabertoimikute digiteerimine, Malta Rahvusvahelise Kaitseagentuuri ja Varjupaigataotlejate Heaoluameti (AWAS) kohtuasjade haldamise süsteemi tegevuse väljatöötamine, sotsiaaltöövõimekuse tõstmine ja suurem abi vanuse hindamise menetluses.

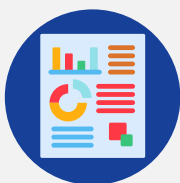
PeopleImages: iStock

1.5

Hispaania

Hispaania ametiasutustega vastuvõtu valdkonnas sõlmitud ühine kiire vajaduste hindamine.

Esimene tegevuskava – vastuvõtu eritoetus, mille EASO ja Hispaania allkirjastasid 2020. aasta detsembris.

Vastavalt Hispaania esialgsele taotlusele leppisid EASO ja Hispaania ametiasutused kokku, et viivad koostöös kaasamisministeeriumiga läbi riikliku vastuvõtusüsteemi ühise kiire vajaduste hindamise. Hindamine toimus 2020. aasta septembris ja oktoobris ning sellele järgnes [vastuvõtu eritoetust käsitleva tegevuskava](#) kokkulepe ja allkirjastamine 2020. aasta detsembris.

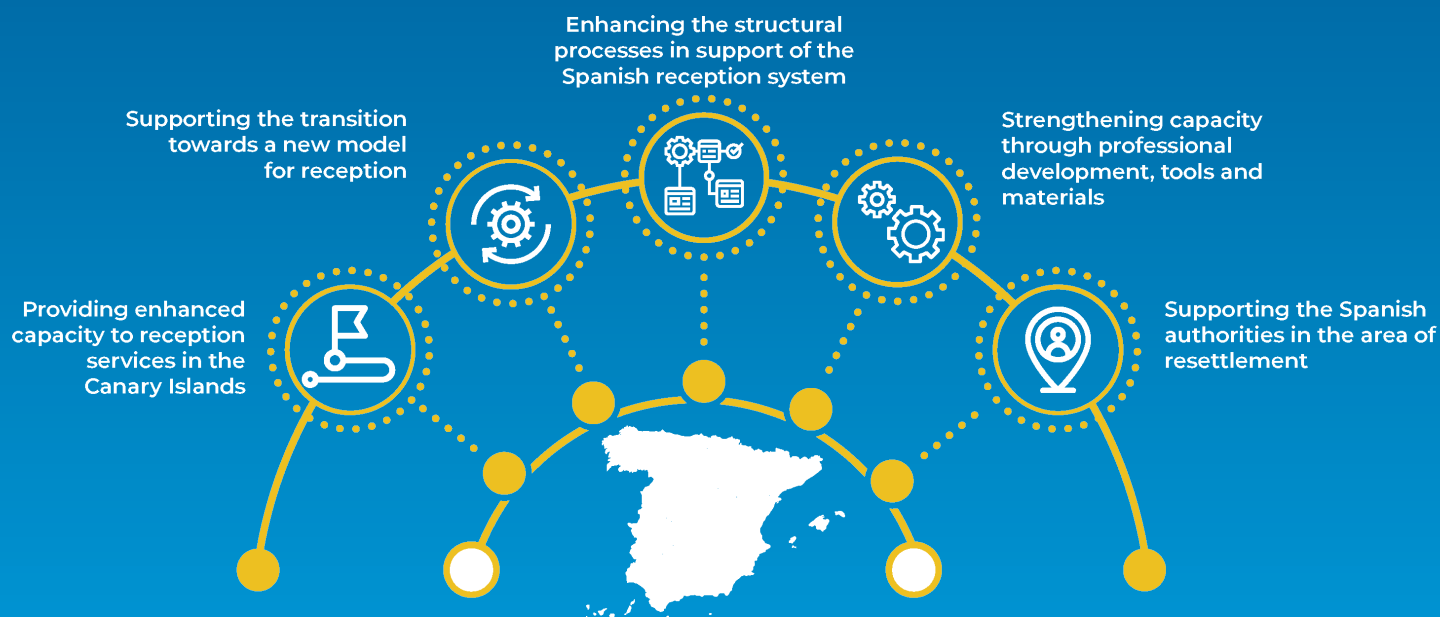
2021. aastal rakendatav tegevuskava põhineb viiel konkreetsel meetmel (neli vastuvõtu- ja üks ümberasustamise valdkonnas):

- i. Hispaania ametiasutuste abistamine uuele vastuvõtumudelile üleminekul.
- ii. Hispaania vastuvõtusüsteemi uue vastuvõtumodeli rakendamiseks arendatakse välja organisatsioonilised struktuurid ja nendega seotud süsteemid.

- iii. Hispaania vastuvõtusüsteemi suurenenud suutlikkus kutsearengu, töövahendite ja materjalide kaudu.
- iv. Suurenenud suutlikkus pakkuda vastuvõtuteenuseid erilise surve all olevates kohtades (keskendudes kindlalt Kanaari saartele).
- v. Abi andmine Hispaania ametiasutustele, et hõlbustada nende ümberasustamiskohustuste täitmist.

EASO toetus Hispaania vastuvõtuasutustele hakkab täielikult toimima

1.6

Välismõõde

Kolmandate riikide koostöö võrgustik ning ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise võrgustik on loodud ja tegutseb.

Vastuseks COVID-19 piirangutele pakkus Istanbulis asuv ümberasustamise toetamise rahastu kohandatud abi Türgist ümberasustamisega tegelevatele EL+ riikidele.

COVID-19 kohandatud suutlikkuse suurendamise toetus anti esmatähtsatele partnerriikidele, keskendudes Lääne-Balkani riikidele, Türgile ning Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika (MENA) piirkonnale.

EASO-l on oluline roll Euroopa ühise varjupaigasüsteemi välismõõtmes, toetades varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemide loomist ja/või tugevdades neid. EASO abi EL+ riikidele nende ümberasustamispüüdlustes on samuti selle töö lahutamatu osa. 2020. aastal võttis EASO meetmeid, et leevendada COVID-19 pandeemia mõju oma tegevusele. Veebipõhiste meetodite ja uuenduslike lahenduste kasutamine hõlbustas EASO tegevuse tõhusat jätkamist välismõõtmelise valdkonnas.

Asjakohased arengusuunad hõlmasid kolmandate riikide koostöö võrgustiku ning ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise võrgustiku aktiivset käivitamist, EL+ riikidele Istanbulis asuva ümberasustamise toetamise rahastu raames pakutava töö ja toetuse kohandamist vastusena COVID-19 pandeemia ja COVID-19 pandeemiaga kohandatud suutlikkuse arendamise abi kolmandatele riikidele.

AndreyPopov: iStock

Ümberasustamine ja täiendavad rahvusvahelise kaitse võimalused

Toetus EL+ riikidele ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise võrgustiku kaudu.

Ümberasustamise toetamise rahastu tegevuse jätkamine Istanbulis.

Kogukonnasponsorluse tööühma moodustamine.

Pilt: iStock

EASO toetab EL+ riikide ümberasustamisalaste jõupingutuste rakendamist Euroopa ümberasustamiskavade raames koostöös Euroopa Komisjoni, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR), Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni (IOM) ja teiste asjaomaste osalejatega. See hõlbustab EL+ riikide jõupingutusi, et tagada rahvusvahelist kaitset vajavatele isikutele juurdepääs ELile, pöörates tähelepanu ümberasustamisele ja muudele rahvusvahelise kaitse õiguslikele võimalustele.

Ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise võrgustik

EASO ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise võrgustik hakkas tööle 2020. aastal ning see korraldas aasta jooksul 12 tegevust. Võrgustiku roll muutus COVID-19 pandeemiaga seoses üha olulisemaks. Võrgustiku tegevus julgustas jätkama ümberasustamise operatsioone uuenduslike lahenduste kaudu, nagu kaugtöötlus ja/või toimikute esitamine.

Ümberasustamise toetamise rahastu katseprojekt

Istanbulis asuva ümberasustamise toetamise rahastu kaudu toetab EASO EL+ riikide Türgist ümberasustamise operatsioone. EASO pakub mitmesuguseid logistikateenuseid, mis põhinevad EL+ riikide valikumenetlusel ja kultuuri tutvustamise / lahkumiseelse juhendamise menetlustel. Need võivad hõlmata muu hulgas pagulaste transporti ja majutamist, vestlus- ja koolitusruume ning lapsehoiuteenust, olenevalt EL+ riigi vajadustest.

Vastuseks COVID-19 pandeemiale kohandas ümberasustamise toetamise rahastu oma taristut ja toiminguid, et toetada kaugtöötlust. Selle tulemusena jätkusid ümberasustamise operatsioonid Istanbulist pärast esialgset katkestust pandeemia alguses.

Täiendavad võimalused/ kogukonnasponsorlus

2020. aasta septembris avaldatud Euroopa Komisjoni soovitusel rahvusvahelise kaitse seaduslike võimaluste kohta ELis kutsutakse üles edendama ELi lähenemisviisi kogukonnasponsorlusele, tuginedes ELi+ riikide olemasolevatele kogemustele ja kaasates EASO. Selle soovitusel alusel kutsus EASO 25. novembril 2020 kokku koosoleku, kus lepiti kokku spetsiaalse kogukonnasponsorluse töörühma moodustamine. Töörühma peamised eesmärgid on aidata täiendavalt kaasa ELi lähenemisviisile, teha kindlaks head tavad ning jälgida Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist rahastatavate asjaomaste projektide edenemist selles valdkonnas.

FatCamera: iStock

Toetus kolmandatele riikidele

Lepiti kokku neljas koostööd käsitlevas tegevuskavas Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Põhja-Makedoonia ning Serbiaga.

Jätkatakse koostööd Türgi rändehalduse peadirektoraadiga.

Piirkondlik katseprojekt Põhja-Aafrikas ja tegevuskava koostööks Egiptusega.

Alicia_Garcia: iStock

EASO toetus kolmandatele riikidele aitab kaasa varjupaiga- ja vastuvõtualaste õigusraamistike ja -süsteemide loomisele ja/või nende tugevdamisele ning kaitse aspekti arvestava rändehalduse edendamisele peamistes partnerriikides. Suutlikkuse suurendamise sekkumised on kohandatud konteksti- ja riigipõhiseks. Seda hõlbustavad EASO spetsialistid või ELi+ riikide ametiasutuste pakutav vastastikune abi. Sekkumised hõlmavad koolitust, töötubasid, õppekäike, töövisiite, töökohapõhist õpet ning palju muud seoses kindlaks määratud varjupaiga- ja vastuvõtuteemadega.

2020. aasta jooksul toetas EASO kolme geograafilist prioriteeti: Lääne-Balkan, Türgi ning Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika (MENA) piirkond.

Lääne-Balkanil jätkas EASO koostööd kõigi kuue Lääne-Balkani partneriga IPA II piirkondliku projekti² raames ja uute, koostööd käsitlevate tegevuskavade kaudu Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Põhja-Makedoonia ning Serbiaga. EASO algatas ka vajaduste hindamise võimalike tegevuskavade jaoks Montenegro ja Kosovoga³. 2020. aastal viis EASO läbi üle 40

suutlikkuse suurendamise tegevuse, mis aitasid tugevdada Lääne-Balkani varjupaiga- ja vastuvõtusüsteeme.

Türgis jätkas EASO rändehalduse peadirektoraadi toetamist EASO ja Türgi rändehalduse peadirektoraadi vahelise tegevuskava rakendamise kaudu (september 2019–august 2021).

EASO viis läbi 23 suutlikkuse suurendamise tegevust kuue samba raames: päritoluriigi teave, koolitus, kvaliteedi tagamine, teabe analüüs ja -haldus, erivajadustega isikud ja erandolukorra plaanimine.

MENA piirkonnas on EASO loonud hea aluse koostöö suurendamiseks lähiaastatel. EASO lõi Põhja-Aafrika jaoks piirkondliku katseprojekti (mida kaasrahastati koos Taani ja Tšehhi Vabariigiga), mida rakendatakse Põhja-Aafrika piirkondliku arengu- ja kaitseprogrammi (RDPP NA) raames kuni 2023. aastani. Lisaks lõpetasid EASO ja Egiptus koostööalase katseprojekti (2019–2020), mille tulemuseks on 2021. aasta veebruaris alanud tegevuskava (kaasrahastatakse koos Taaniga).

Lõpuks asutas EASO 2020. aasta alguses kolmandate riikide koostöö võrgustiku ja organiseeris aasta jooksul kaheksa tegevust. Võrgustiku eesmärk on hõlbustada ja tugevdada koostööd, koordineerimist ja teadmiste jagamist EL+ riikide pädevate asutuste, EASO, Euroopa Komisjoni ja muude asjaomaste sidusrühmade vahel, võttes arvesse koostööd partnerriikidega varjupaiga- ja vastuvõtu valdkonnas.

artisteer: iStock

2- ELi rahastatud projekti „Kaitse aspekti arvestava rändehalduse alase piirkondliku toetuse andmine Lääne-Balkani riikidele ja Türgile“ rakendamise 2. etapp

3- See nimetus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga nr 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

2. OPERATSIOONIDE KAVANDAMISE, HINDAMISE JA TOETAMISE VAHENDID

FatCamera: iStock

2.1

Operatiivabi ja operatiivvahendid

Teostati võimalike täiendavate lähetusmehhanismide täielik läbivaatamine ja hindamine varjupaigatugirühmade lähetamiseks liikmesriikidesse, mida EASO oma tegevustega abistab.

Täiustati EASO varjupaigaekspertide reservnimekirja süsteemi (EAIPS), mis on veebipõhine operatiivressursside haldamise süsteem.

EASO tegevust ja võrgustikke toetavate teadmushalduse digiplatvormide nõudeid arendati ja rakendati.

wabeno: iStock

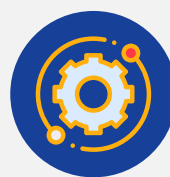
EASO alustas suurt projekti uute täiendavate lähetusmehhanismide väljaselgitamiseks, et lähetada eksperte kõikidesse liikmesriikidesse, kus amet pakub otsest operatiivabi. EASO on sageli leidnud, et liikmesriikide ettenähtud ja ettenägematute operatiivvajaduste rahuldamiseks on keeruline mobiliseerida piisavalt personali. Nõutava abi jätkuva osutamise tagamiseks teostati täiendavate lähetusmehhanismide läbivaatamine ja hindamine selleks, et lähetada varjupaigatugirühmad liikmesriikidesse. Kindlaksmääratud prioriteetseid valikuid analüüsiti põhjalikult ja need töötatakse välja, et neid 2021. aasta keskel rakendada.

EASO varjupaigaekspertide reservnimekirja süsteem (EAIPS) on edasi arendatud dünaamiliseks süsteemiks, millel on suurendatud funktsionaalsus, et toetada varjupaigatugirühmade osana lähetatud ja EASO operatsioonides osaleva personali juhtimist. EAIPS pakub reaajas usaldusväärseid andmeid ja teavet EASO tegevuse kohta eri liikmesriikides. Arvesse võetakse ka kõiki täiendavatest lähetusmehhanismidest tulenevaid vajadusi.

EASO tegevusega seotud võrgustike toetamiseks töötati välja ja käivitati täiendavad teadushalduse platvormid, milleks on riikide tegevuse ja välismõõtmte digiplatvormid. Need aitavad täita EASO volitusi, hõlbustades liikmesriikidevahelist koostööd. Samuti abistavad ja soodustavad need heade tavade edendamist ja Euroopa ühise varjupaigasüsteemi üldist rakendamist.

2.2

Operatsioonide kavandamine, seire ja hindamine

EASO kavandamise, planeerimise ja hindamise raamistiku vormistamine.

EASO operatiivsete sekkumismeetmete sise- ja välishindamised, mida toetavad tagasiside tsüklid ja reageerimise mehhanismid.

EASO jätkas mitmeaastaseid jõupingutusi, et luua tugev projektijuhtimise raamistik ja metoodika. Aasta jooksul vormistati kavandamise, programmeerimise, planeerimise ja hindamise metoodikad, tuginedes varasematel aastatel läbi viidud sarnaste tegevuste kogemustele ja parimatele tavadele.

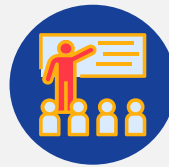
EASO jätkas aruandekohustuse täitmise tagamist ning oma asjakohase, mõjusa ja tõhusa tegevuse edendamist. Programmeerimise, seire ja hindamissektori töö kaudu abistas EASO kolmes välishindamises (Küprose, Kreeka ja Itaalia 2019. aasta tegevuskava), tugevdades veelgi reageerimise mehhanisme, häid

tavasid ja saadud õppetunde. Vajadusel viidi läbi ka muude operatiivsete sekkumismeetmete sisehindamised.

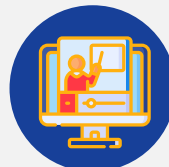
Kasutades oma väljakujunenud metoodikat, viis EASO koos Hispaania ametiasutustega läbi põhjaliku vajaduste hindamise nii riikliku vastuvõtusüsteemi kui ka olukorra kohta Kanaari saartel ning töötas välja esimese tegevuskava selle viienda Vahemere riigiga, mida EASO abistab. Seda protsessi hõlbustas oluliselt ameti juhitud programmitöö raamistik.

EASO abistas ka EASO esimese vastuvõtustrateegia väljatöötamisel, pakkudes strateegilise arengu jaoks metoodilist raamistikku. Täiendavalt toetatakse ka selle strateegia rakenduskava väljatöötamisel.

2.3 Operatiivkoolitus

2020. aasta tegevuskavade raames viidi läbi 133 koolituskursust, kus koolitati 633 inimest ja osales kokku 1 493 inimest – Kreeka (824), Itaalia (296), Küprose (195) ja Malta (178) tegevuskavad.

Hoolimata COVID-19 pandeemia tõttu koolituste läbiviimisega seotud probleemidest võttis EASO koolituse ja kutsearengu keskus täielikult kasutusele uue metoodika koolituste virtuaalseks läbiviimiseks ning tagas EASO tegevusele katkematu koolitustoe.

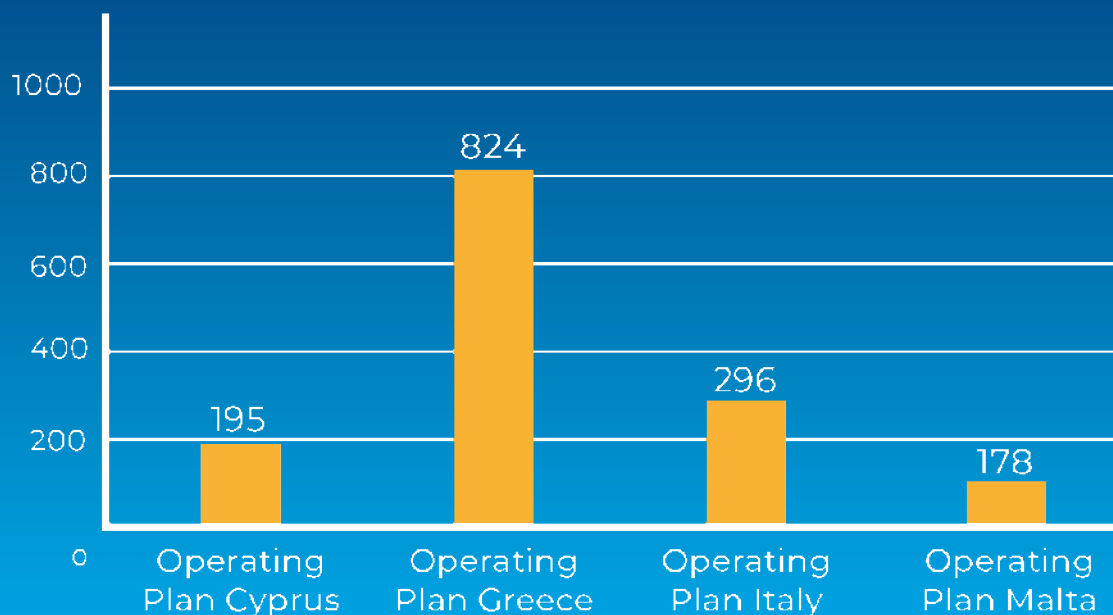

2020. aasta jooksul koolitati 43 uut juhtumiametnikku kolme ulatusliku koolituskava abil, mis viidi läbi [Küprose 2020. aasta tegevuskava](#) raames. Teiseks suurimaks sihtrühmaks olid tõlgid, kusjuures 23 tõlki koolitati koolitusmoodulis „Tõlkimine varjupaiga kontekstis”.

[Kreeka tegevuskava raames](#) registreeriti 824 osalemist. Peamine sihtrühm oli EASO ajutised juhtumiametnikud, neile järgnesid varjupaiga haldusametnikud, vastuvõtuametnikud ja EASO rühmajuhid.

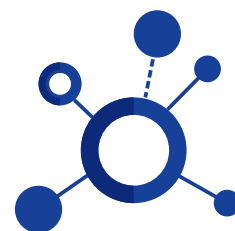
[Itaalia tegevuskava](#) raames koolitati 296 osalejat. Suurim sihtrühm olid EASO teadurid ja varjupaiga

Participations per operating plan in 2020

haldusametnikud, neile järgnesid EASO ajutised juhtumiametnikud ning registreerimisametnikud.

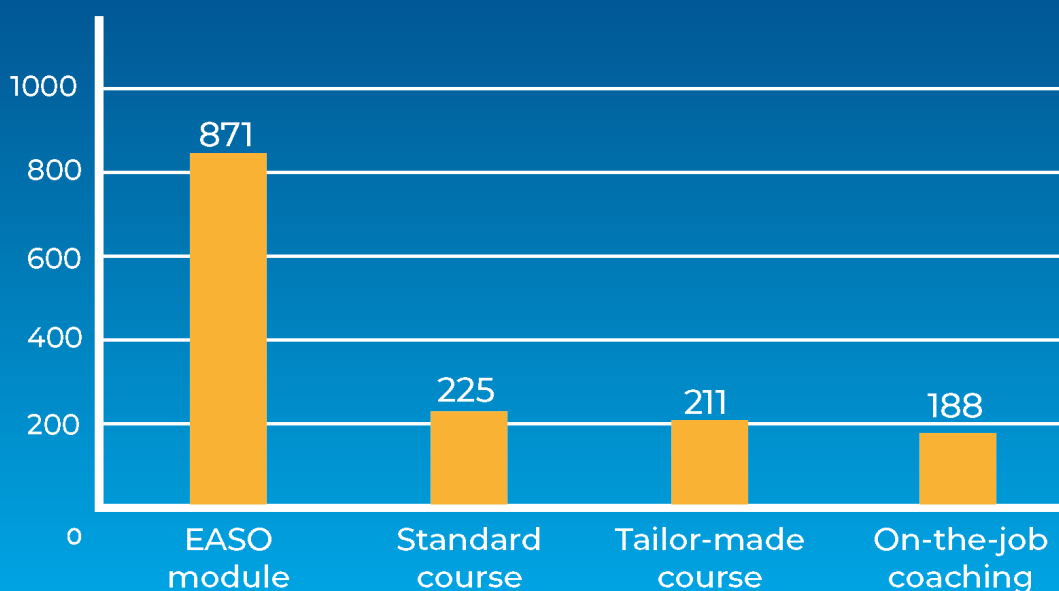
2020. aastal võtsid Itaalia varjupaigaasutused kohustuse suurendada riiklike koolitajate suutlikkust. 20 Itaalia ametnikku osales regulaarsetel koolitajate koolitustel, kus koolitati riikliku varjupaigakomisjoni ja territoriaalsete komisjonide ametnikke koolitajateks. Üheksa Itaalia avaliku julgeoleku üksuse ametnikku osalesid samuti EASO väljatöötatud koolitusel, mille eesmärk oli luua riiklike koolitajate kogum ja suurendada avaliku julgeoleku üksuse koolitussuutlikkust.

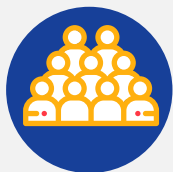
EASO toetuse raames Maltale töötati varjupaiga ja vastuvõtu valdkonnas välja spetsiaalsed koolitusvõimalused nii lepingulistele töötajate kui ka EASO ajutistele töötajatele. Kokku registreeriti 178 osalemist EASO koolituskursustel, mis korraldati [Malta tegevuskava](#) raames. Kõige rohkem koolitatavaid oli ajutiste juhtumiametnike hulgas, neile järgnesid EASO registreerimisassistendid ja EASO ajutised haavatavuseksperdid. EASO osales ka koolituskursuste läbiviimisel Malta piirivalveameti kaasamisprogrammi raames.

Participations per type of training in 2020

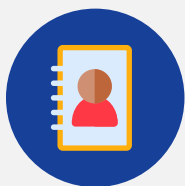

2.4

Operatsioonide kvaliteeditugi

Kreeka varjupaigatalituse kvaliteediüksuse tugevdamine ja EASO kvaliteedi tagamise töövahendi integreerimine nende igapäevatoosse kooskõlas ühiste Euroopa standarditega.

EASO abistas Itaalia ametiasutusi rahvusvahelise kaitse taotlejate registreerimisprotsessi enesehindamise süsteemi väljatöötamisel peamistes politseijaoskondades, tuginedes EASO suunistele.

Kreekas rakendas EASO meetmeid Kreeka varjupaigatalituse kvaliteediüksuse suutlikkuse suurendamiseks, mis hõlmas suuniste ja töötubade väljatöötamist nii EASO kui ka Kreeka varjupaigatalituse juhtumiametnikele. Täpsemalt tähendas see temaatiliste suuniste väljatöötamist turvaliste päritoluriikide kohta, nõustamist piiri- ja tavamenetluse standardse töökorra ja vormide kohta, saartel toimunud varjupaigalaste vestluste ja otsuste kvaliteedi läbivaatamist, [EASO kvaliteedi tagamise töövahendi](#) edendamist ja heade otsuste hoidla arendamist.

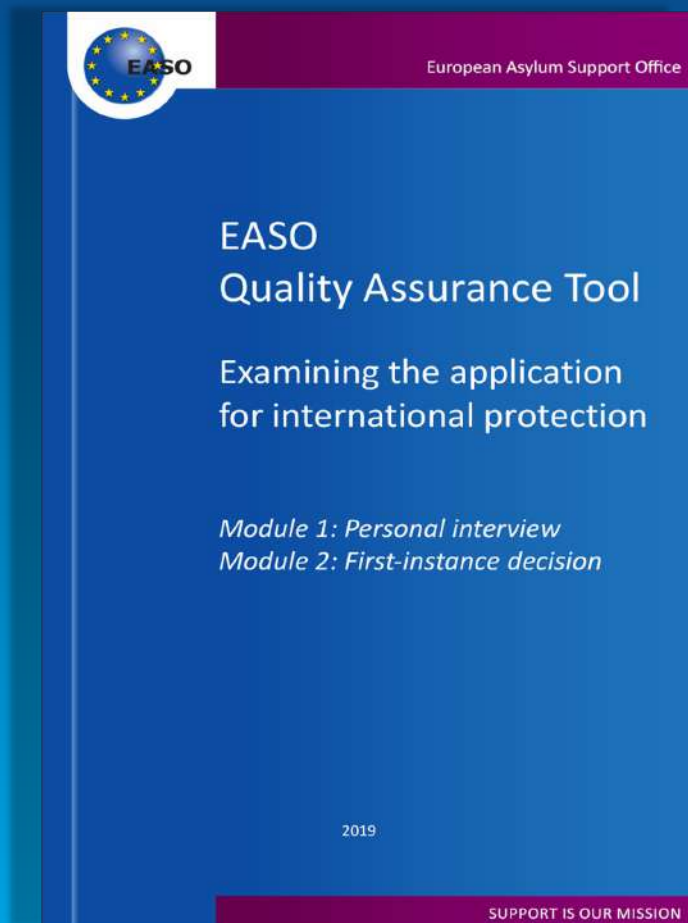

Joel Carillet: iStock

Itaalias toetas EASO rahvusvahelise kaitse taotluste registreerimise kvaliteedi ja standardimise parandamist. Registreerimise kvaliteeti käsitlevate andmete kogumiseks töötati välja kontrollloendid ja küsimustikud, mis põhinevad menetluslikel nõuetel, mis on kindlaks määratud [EASO juhendis varjupaigamenetluse kohta: tegevusnõuded ja näitajad](#). Abistati andmete kogumise koolitusülesannetega ja töötati välja andmeanalüüsi töövahendid. Järeldusi ja soovitusi sisaldavat aruannet jagati riigi ametiasutusega 2020. aasta detsembris.

Küprosel hõlmas operatsioonide kvaliteeditugi järgmist: varjupaigalaste vestluste ja soovitude aruannete vormide väljatöötamine, varjupaigalaste vestluste ja otsuste kvaliteedi läbivaatamine, EASO kvaliteedi tagamise töövahendi kasutamine ning EASO ekspertide poolt rahvusvahelise kaitse protsesside kindlaksmääramise suuniste väljatöötamine.

EASO nõustas Malta Rahvusvahelist Kaitseagentuuri kvaliteediüksuse loomisel ja koostas suunised turvalistest päritoluriikidest pärit taotlejate hindamise miinimumnõuete ja -tingimuste kohta. Riskihindamise kontekstis koostati praktiline juhend oluliste faktide tuvastamiseks ja kindlakstegemiseks, juhendit jagati juhtumiametnikega ning korraldati selleletemaline töötuba.

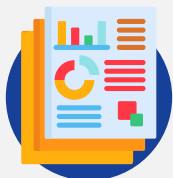
3. VARJUPAIGAALASED TEADMISED

Ruslanshug: iStock

3.1

Päritoluriigi teave

Erinevate päritoluriikide kohta avaldati 17 päritoluriigi teabearuannet ja 32 päritoluriigi teabepäringu vastust. Kõiki neid saab vaadata [EASO päritoluriigi teabe portaalis](#).

Organiseeriti 41 riigipõhist veebiseminari, infotundi, strateegilist ja metoodilist töötuba.

Päritoluriigi teave abistab otsustajaid ja seda käsitatakse tõendina rahvusvahelise kaitse menetluses.

2020. aastal suurendas EASO koostöös EL+ riikide päritoluriigi teabemeeskondadega veelgi oma päritoluriigi teabe alast töövõimsust. Selle tulemusel avaldati 17 päritoluriigi teabearuannet ja 32 päritoluriigi teabepäringu vastust.

Töötati välja märkimisväärne hulk päritoluriigi teabe materjale, et luua faktiline alus EASO riigiüleवादete väljatöötamiseks Afganistani, Iraagi ja Süüria kohta. Teine oluline osa oli päritoluriigi teabepäringu vastused EASO tegevuse toetamiseks kõige suurema surve all olevates liikmesriikides. Näited hõlmavad vastuseid seoses järgmiste riikidega: [Liibüa](#) [Mali](#) [Pakistan](#) [Sudaan](#) ja [Lõuna-Sudaan](#).

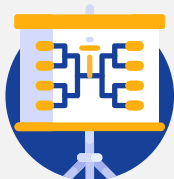
EASO jätkas oma võrgustikupõhise meetodi kaudu EL+ riikide vahelise koostöö lihtsustamist päritoluriigi teabe valdkonnas. COVID-19 pandeemiast tingitud probleemide tõttu pidi EASO üle minema füüsilistelt koosolekutelt veebikoosolekutele ja juurutama uue virtuaalse koostööplatvormi. Selline tegevussuund võimaldas plaanipäraselt jätkata koostööd 11 riigipõhises ja ühes strateegilises päritoluriigi teabe võrgustikus.

© Mondalawry, Iraagi meeleavaldajad, 1. november 2019, url (CC BY-SA 4.0)

3.2

Päritoluriigi meditsiiniteave

Nelja-aastase projekti lõpuleviimisega on kõik meditsiiniteabega seotud teenused täielikult üle antud EASO-le ning integreeritud EASO organisatsioonilisse struktuuri ja tegevusprotsessi.

EASO moodustas spetsialiseerunud töötajatest koosneva meeskonna, et pakkuda EL+ riikidele vajalikke meditsiiniteabega seotud teenuseid.

EL+ riikidele anti 1 217 vastust üksiktaotlustele ravi kättesaadavuse või juurdepääsetavuse kohta.

Päritoluriigi meditsiiniteabe projekti üleandmine EASO-le viidi lõpule 2020. aastal, millega nähti ette päritoluriigi tervishoiualase teabe vahetus EASO ja EU+ riikide vahel. EASO päritoluriigi meditsiiniteabe meeskonda tugevdati sektori juhataja kaasamise ning teadurite ja meditsiinieksperptide täieliku koosseisuga.

See EASO spetsiaalne sektor pakub kõikidele EL+ riikide rände- ja varjupaigaasutustele paremat juurdepääsu päritoluriigi meditsiiniteabele, et toetada täpseid ja õiglasid otsuseid seoses rahvusvahelise kaitse ning muude rändemenetlustega.

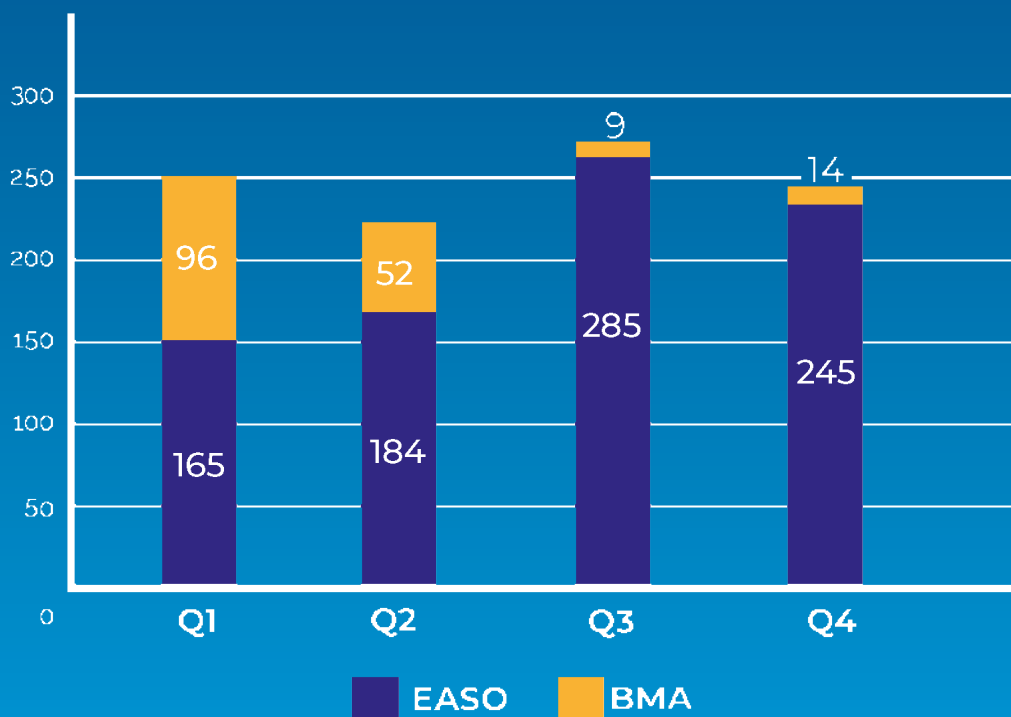
PeopleImages: iStock

EASO-I on ülemaailmne kohalike meditsiinieksperptide võrgustik, mis annab päritoluriigi teabes teavet ravivõimaluste kättesaadavuse ja juurdepääsetavuse kohta.

Päritoluriigi meditsiiniteabe teenustele tagatakse nüüd kvaliteet järgmiste tegevuste kaudu: valideerimine, auditeerimine ja vastastikune eksperdihinnang. Hoolimata COVID-19 pandeemiaga seotud probleemidest on korraldatud koolitustegevusi, töötubasid ja peetud võrgustiku koosolekuid.

2020. aasta detsembris avaldas EASO [päritoluriigi meditsiiniteabe aruande Kongo Demokraatliku Vabariigi](#) kohta.

Vastused ravi kättesaadavuse kohta päritoluriikides

Vastused kättesaadavuse kohta, 2020: EASO võttis järk-järgult üle vastutuse Hollandi piirihalduse ameti meeskonnalt EL+ riikides esitatud päringutele vastamise eest ravi kättesaadavuse kohta päritoluriikides.

3.3

Riigiülevaated

Uus Süüria riigiülevaade avaldati 2020. aasta septembris.

.....

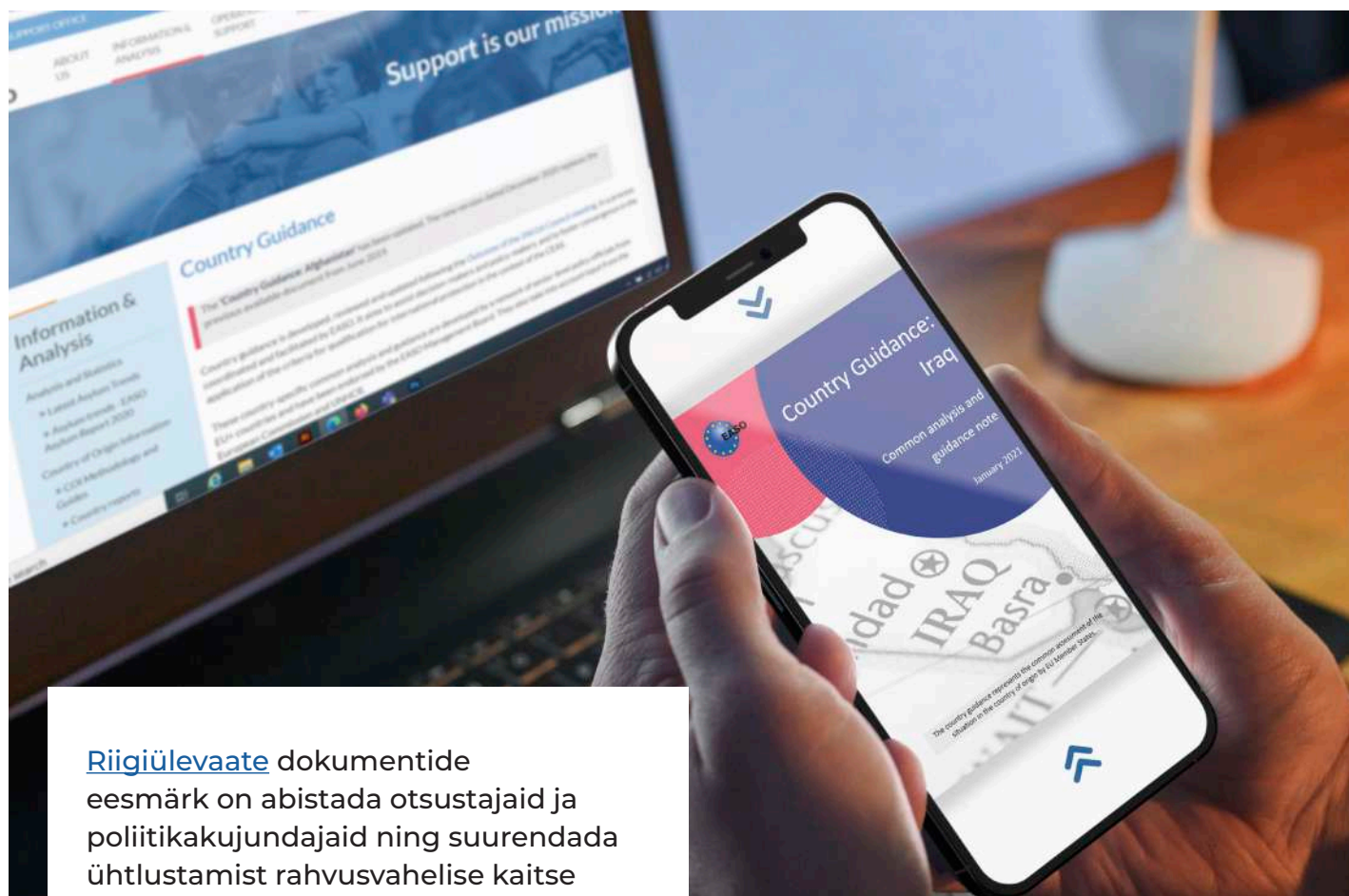
Riigiülevaate võrgustik kooskõlastas 2020. aasta detsembris Afganistani riigiülevaate ajakohastamise. EASO haldusnõukogu kiitis selle heaks ja see avaldati peatselt, 2021. aasta jaanuaris.

.....

Riigiülevaate võrgustik pidas oma viimase koosoleku Iraagi riigiülevaate ajakohastamise teemal 2020. aasta detsembris. Võrgustik kinnitas teksti 2021. aasta jaanuaris, EASO haldusnõukogu kiitis selle heaks ning see avaldati peagi.

Pilt: Freepik Mockup

[Riigiülevaate](#) dokumentide eesmärk on abistada otsustajaid ja poliitikakujundajaid ning suurendada ühtlustamist rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumide kohaldamisel Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kontekstis.

Riigiülevaatega seotud töös koordineerib EASO liikmesriikide jõupingutusi ja abistab neid olukorra ühisel hindamisel peamistes päritoluriikides. Igas riigiülevaates uuritakse kooskõlas ELi ja rahvusvahelise õigusega kõiki põhielemente, mis on seotud rahvusvahelise kaitse saamiseks kvalifitseerumisega.

2020. aastal keskendus EASO riigiülevaatega seotud töö ühise analüüsi ja suuniste koostamisele Süüria kohta ning Afganistani ja Iraaki käsitlevate olemasolevate dokumentide ajakohastamisele.

Aasta algas varjupaigaprotsesside võrgustiku ja riigiülevaate võrgustiku ühiselt korraldatud temaatilise koosolekuga, mis käsitles teatud sotsiaalsesse rühma kuulumist. Sellele järgnes kolme riigipõhise protsessi algatamine, mis puudutasid Süüriat, Afganistani ja Iraaki (vt järgmist lehekülge). COVID-19 pandeemiaga seotud meetmete tõttu toimusid need protsessid peaaegu täielikult eemalt ning sidusrühmi kaasati veebikoosolekutele ja kirjalikele konsultatsioonidele. Süüria riigiülevaate koostamine viidi lõpule 2020. aasta septembris. 2020. aasta detsembris pidas riigiülevaate võrgustik oma viimased koosolekud Afganistani ja Iraagi teemal.

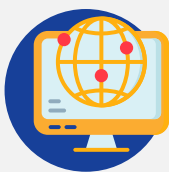
	Preparatory Surveys	Country Guidance Network video-conference meetings	Drafting Team Video-conference meetings	Written Consultations
 SYRIA New development (March-September '20)	1	3	6* * plus 1 meeting in Malta	4
 AFGHANISTAN Second Update (September-December '20)	1	2	4	2
 IRAQ First Update (September 20'-January '21)	1	2	4	2

2020: riigiülevaate protsessid numbrites

3.4

EASO

andmekeskus

Selleks et ergutada informeeritud avalikku arutelu, ajakohastati igakuiselt kogu 2020. aasta vältel EASO [viimaste varjupaigasuundumuste lehte](#), kus on teave ELi+ riikide suundumuste kohta. [2019. aasta varjupaiga olukorda käsitlev ülevaade](#) andis kasutajasõbraliku läbilõike peamisest ametlikust varjupaigastatistikast 2019. aastal riigitasandil.

EASO tegevust käsitlevat teavevahetust muudeti oluliselt, et hõlmata uusi toetustegevusi, nagu vabatahtlik ümberpaigutamine, kavandamata maaletulek ja vastuvõtmine.

EASO andmekeskus haldab hulgaliselt strateegilisi, operatiiv- ja avatud lähtekoodiga andmeid ning teavet, mis võimaldab EASO-l jälgida ja analüüsida varjupaigaolukorda EL+ riikides ning EASO antavat operatiivabi.

EL+ riigid jagavad varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteemi (EPS) raames EASOga ühtlustatud statistikat sellistel olulistel teemadel nagu esimese astme otsused, Dublini süsteemi toimimine, vastuvõetavate populatsiooni olemus ja ulatus ning kaebuste arv.

EASO andmekeskus vastutab ka Küprosel, Kreekas, Itaalias ja Maltal EASO operatsioonidel kogutud andmete haldamise eest. Sellisel juhul on ühiselt kokkulepitud [tegevuskavade](#) elluviimiseks lähetatud ekspertidega seotud statistika ning ekspertide tulemused erinevates toetusmeetmetes peamised EASO operatiivreageerimise tõhususe näitajad. Lisaks võimaldab see statistika EASO-l saada vajaduste hindamiseks vastuvõtva liikmesriigi varjupaigaolukorrast üksikasjalikumad ülevaadet.

2020. aastal esitati EL+ riikides ligikaudu 461 300 rahvusvahelise kaitse taotlust, mis on 31 % vähem kui 2019. aastal.

Taotlejate peamised päritoluriigid olid Süüria, Afganistan, Venezuela, Colombia ja Iraak

EL+ riigid tegid 2020. aastal esimese astme menetluses 521 000 otsust

2020. aastal tehtud otsustest 32 %-le määrati ELi reguleeritud kaitse

2020. aasta detsembri lõpus oli esimeses astmes menetluses umbes 412 600 juhtumit, mis oli 17 % vähem võrreldes eelmise aastaga.

Varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteemi statistika kohaselt annavad EASO avaldatud viimased varjupaigasuundumused ELi+ riikide varjupaigaolukorra kohta regulaarselt ajakohastatud teavet.

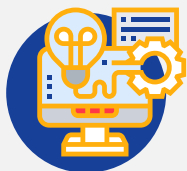
EASO suurendas 2020. aastal töö tõhusust enam kui kahekordselt

EASO pressiteade, november 2020, milles esitatakse peamised tegevusnäitajad

3.5

Varajase hoiatamise ja algpõhjuste uurimise programm

EASO arendas edasi masinõppe kasutamist varajaseks hoiatamiseks ja prognoosimiseks ning tõuketegurite loetelu, et jälgida rändetegureid päritolu- ja transiitriikides.

Esimene ühisanalüüs varajase hoiatamise ja prognoosimise kohta ELi+ riikides, mis koondab eksperte, kes ennustavad COVID-19 pandeemia mõju varjupaigaga seotud rände.

EASO uurimisprogramm jätkas masinõppe kasutamise arendamist, et jälgida olukorda päritolu- ja transiitriikides.

Kombineerides interneti otsingutermineid negatiivsete ja häirivate sündmustega, et modelleerida suundrände üksikjuhtumeid, suutis EASO prognoosida rahvusvahelist kaitset taotlevate inimrühmade saabumist EL+ riikidesse. 2020. aastal arendas EASO veelgi tõuketegurite loendit, mis koondab andmeid rände käivitajate kohta päritoluriikides.

2020. aasta jaanuaris osales EASO [rahvusvahelisel rändestatistika foorumil](#) andmeuueenduse ja varajase hoiatamise teemal ning juulis [Migration 4.0](#) üritusel esitles EASO oma tööd rände prognoosimise alal.

29. septembril 2020 toimus [riiklikul Euroopa rändevõrgustiku konverentsil 2020](#) käsitles EASO teemat „ELi jõupingutused poliitikakujundamiseks ajakohaste prognooside abil“, mis hiljem avaldati ajakirjas [Migration Policy Practice](#).

2020. aastal avaldas EASO Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni (IOM) väljaandes [Migration in West and North Africa and across the Mediterranean peatüki](#) „Using big data to estimate „push factors“ in Africa“ (Suurandmete kasutamine Aafrika tõuketegurite hindamiseks), mis ilmus septembris.

Esimest ühisanalüüsi „Joint Analysis on the impact of COVID-19 on Early Warning and Forecasting asylum-related migration until the end of 2020“ (Ühisanalüüs COVID-19 mõju kohta varajase hoiatamise ja varjupaigaga seotud rände prognoosimiseks kuni 2020. aasta lõpuni), milles osalesid EU+ eksperdid, levitati septembris EL+ riikide ekspertidele, justiits- ja siseküsimuste ametitele ning Euroopa Komisjonile. Sellele järgnes oktoobris „Compendium of early warning and forecasting systems in the EU+“ (EL+ varajase hoiatamise ja prognoosimise süsteemide kogumik), mis kirjeldas eri EL+ riikides kasutusel olevaid süsteeme.

Kolm andmetasandit, mida EASO kasutab liikmesriikidesse, Norrasse ja Šveitsi suunduva varjupaigaga seotud rände modelleerimiseks ja prognoosimiseks

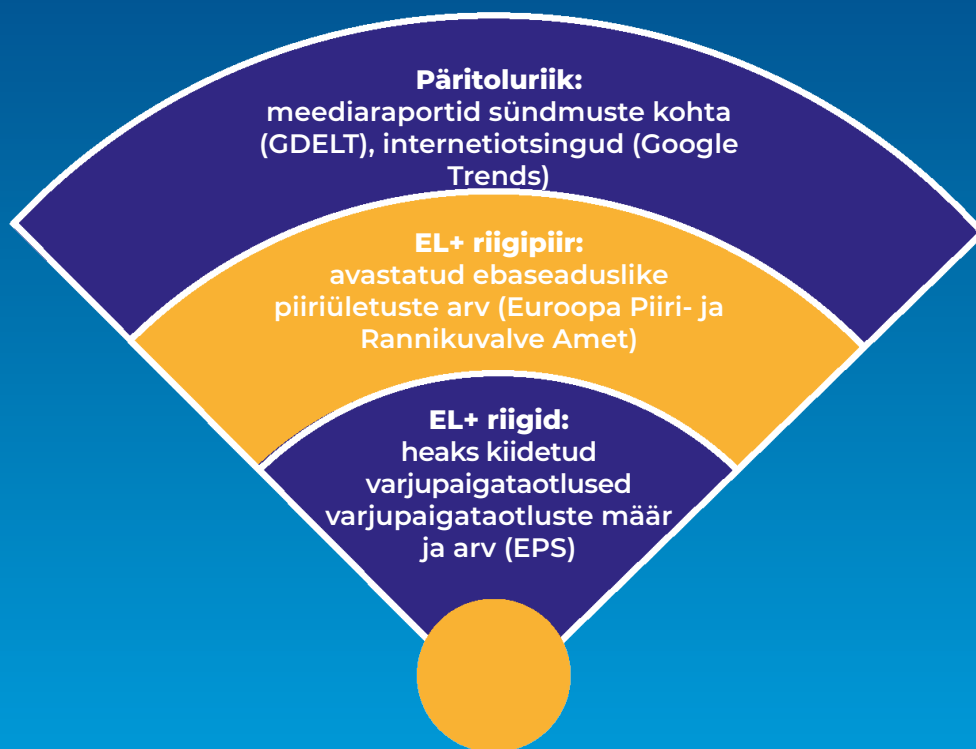
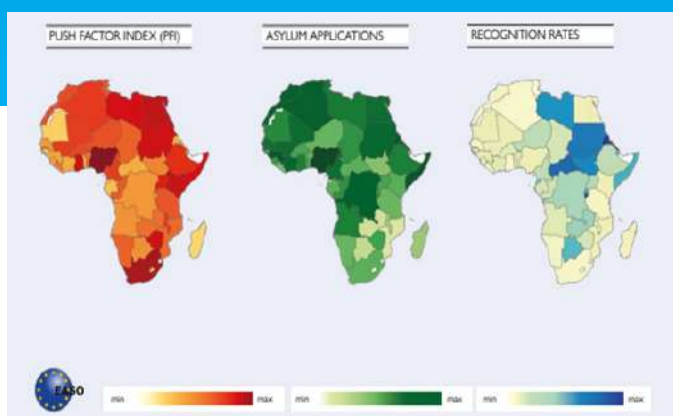

Foto võetud 2021. aasta jaanuaris avaldatud ajakirjast [Migration Policy Practice](#) „Forecasting asylum-related migration to the European Union, and bridging the gap between evidence and policy“ (Euroopa Liitu suunduva varjupaigaga seotud rände prognoosimine ning tõendite ja poliitika vahelise lõhe ületamine).

Pilt Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni väljaande peatükist „Using big data to estimate „push factors“ in Africa“ (Suurandmete kasutamine Aafrika tõuketegurite hindamiseks), mis avaldati 2020. aasta septembris, näitab EASO tõuketegurite loendit, Aafrika riikide kodanike varjupaigataotluste arvu EL+ riigis ja nende kodanike heakskiidetud varjupaigataotluste määra 2019. aastal.

3.6

Strateegiline analüüs

EASO avaldab kaks eriaruannet: varjupaigasuundumuste ja COVID-19 (mai ja juuni) kohta, milles esitatakse ajakohastatud ülevaated varjupaigasuundumustest ELi+ riikides ning olukorrast päritoluriikides seoses pandeemia ja kiireloomuliste meetmetega.

Eri sidusrühmade jaoks ettevalmistatud strateegilised analüüsid varjupaigaolukorra kohta EL+ riikides ja varjupaigaga seotud rände kohta kolmandatest riikidest, sealhulgas igakuised analüüsid EASO **viimaste varjupaigasuundumuste** lehe jaoks, mille eesmärk on üldsust teavitada.

Koostöö partnerinstitutsioonidega erinevates asjakohastes küsimustes varjupaigaga seotud rände kontekstis.

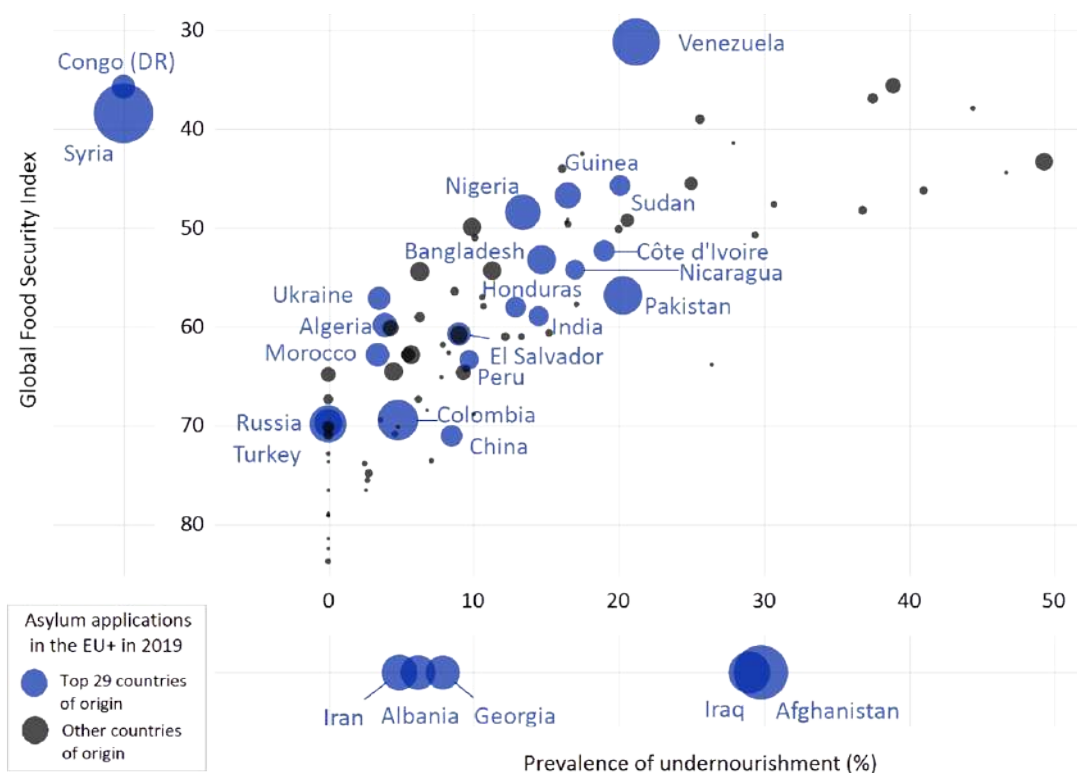

EASO strateegilistel analüütikutel oli ülesanne sõeluda läbi kõik kättesaadavad andmed, et täielikult mõista varjupaigalukorda ja ühise varjupaigasüsteemi rakendamist, ning seejärel edastada selge ülevaatlik teave väga paljudele sidusrühmadele. Selleks et julgustada tõenditel põhinevat informeeritud avalikku arutelu ning tagada ajakohastatud teabe kättesaadavus ajakirjanikele, teaduritele ja kodanikele, jätkas EASO igakuiselt laialdaselt loetava [viimaste varjupaigasuundumuste](#) väljaande avaldamist ning aitas kaasa andmete analüüsi koostamisele [EASO 2020. aasta varjupaigavaldkonna aruandes](#).

Tõenditel põhineva informeeritud poliitika kujundamise toetamiseks koostas EASO ekspertide rühm ka konkreetsete teemade aruandeid ja analüütilisi lühikokkuvõtteid asjaomastele sidusrühmadele, sealhulgas riiklike varjupaigaasutuste ja ELi institutsioonide

ametnikele. EASO analüütikud jätkavad koostööd oma kolleegidega riiklikes varjupaigaasutustes ja ELi partnerasutustes. Sellise koostöö näide on Frontexi [2020. aasta riskiaruandes](#) avaldatud EASO, Europol ja Frontexi koostatud peatükk „An Integrated Asylum-Migration Picture“ (Integreeritud varjupaiga- ja rändepilt).

Kuna 2020. aastat mõjutasid suures osas COVID-19 pandeemia ning sellega seoses EL+ riikides ja kolmandates riikides rakendatud kiireloomulised meetmed, avaldas EASO [mais](#) ja [juunis](#) kaks eriaruannet, mis käsitlevad varjupaigasuundumusi ja COVID-19 pandeemiat (2. väljaanne). Need aruanded annavad ülevaate ELi+ riikide viimastest varjupaigasuundumustest muutuv kontekstis koos päritoluriikide analüüsiga muu hulgas selliste teemade kohta nagu riskitegurid, pandeemia mõju tõuke- ja tõmbetegurid ning toiduga kindlustamatus.

Joonis EASO II eriaruandest: 2020. aasta juunis avaldatud väljaandest varjupaigasuundumuste ja COVID-19 kohta, kus on näidatud seos toiduga kindlustamatuse (Global Food Security Indexi 2019. aasta väljaanne, mis on kättesaadav Economist Intelligence Unit kaudu; näidatud vertikaalsel teljel), alatoitumise esinemissageduse (kättesaadav ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni kaudu; näidatud horisontaalsel teljel) ja varjupaigataotlejate vahel EL+ riikides (EASO andmed; näidatud mullidena) peamiste päritoluriikide puhul.

3.7

Teabe- ja dokumendisüsteem

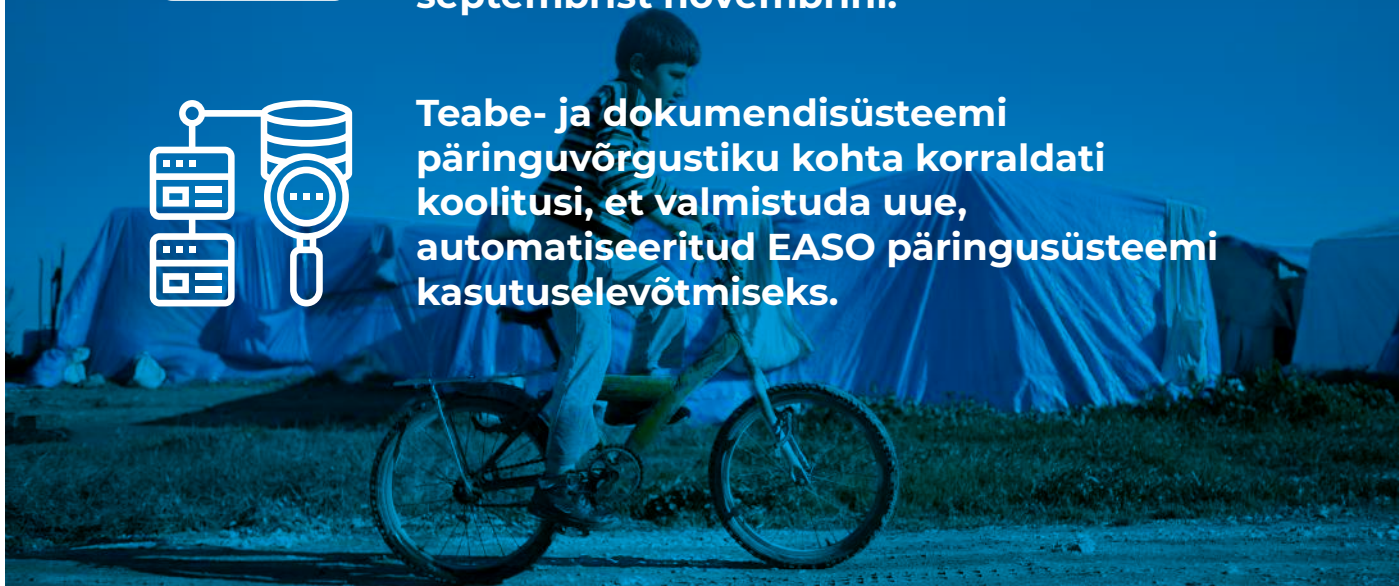
2020. aasta märtsis võeti teabe- ja dokumendisüsteemis kasutusele uus osa COVID-19 pandeemia mõju kohta varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemidele ning seda uuendatakse igapäevaselt. Teave hõlmas EL+ riikide poliitikat ja tavaid, mille eesmärk on leevendada viiruse levikut.

2020. aasta detsembris avaldati esimene varjupaiga kohtupraktikat käsitlev EASO uudiskiri, mis hõlmab peamist kohtupraktikat ajavahemikul 2020. aasta septembrist novembrini.

Teabe- ja dokumendisüsteemi päringuvõrgustiku kohta korraldati koolitusi, et valmistuda uue, automatiseeritud EASO päringusüsteemi kasutuselevõtmiseks.

cloverphoto: iStock

Teabe- ja dokumendisüsteem pakub põhjalikku ülevaadet varjupaigapoliitikast ja -tavadest 30s EL+ riigis ning varjupaigamenetluse peamiste etappide täpseid ja võrreldavaid kirjeldusi. EASO teabe- ja analüüsisektor ajakohastas süstemaatiliselt iga riigi sisu, kasutades viidatud allikaid. Liikmesriigid vaatasid teabe läbi ja kinnitasid selle. Teabe- ja dokumendisüsteem on praegu kättesaadav 99 varjupaigaasutuse registreeritud kasutajatele.

2020. aastal kehtestati uus formaat „Coffee Briefing“, et arutada teabe- ja dokumendisüsteemi nõuanderühma esitatud konkreetseid teemasid.

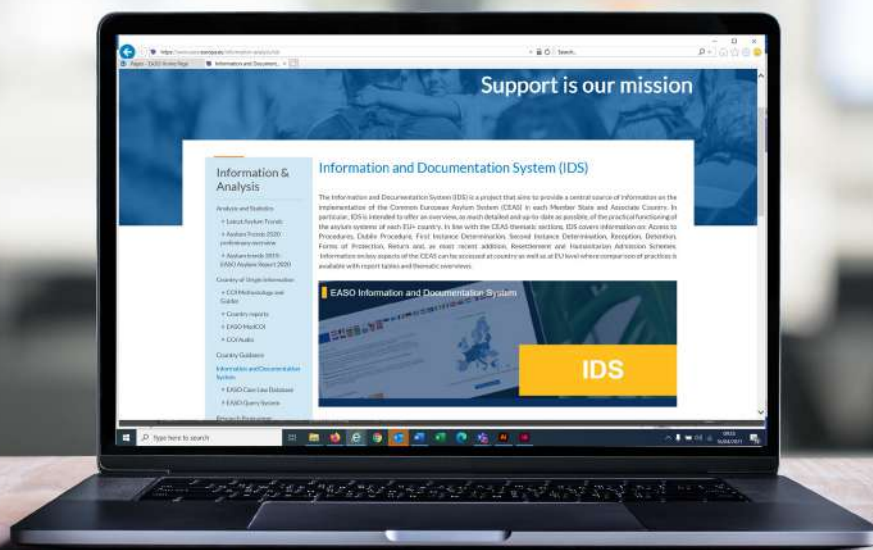
2020. aasta märtsis võeti kasutusele uus osa varjupaiga- ja vastuvõtutavade, poliitika ja õigusaktide kaardistamiseks COVID-19 pandeemia ajal ning kolm aruandeseeriat, mis kirjeldavad EL+ riikide vastuvõetud kiireloomulisi meetmeid. Lisaks töötati teabe- ja dokumendisüsteemis välja uus lehekülj *tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse* põhimõtte kohaldamise kohta.

2020. aastal avaldati [EASO kohtupraktika andmebaasis](#) ligikaudu 350 uut kohtupraktika juhtu. Lisaks anti välja esimene uudiskiri, mis kajastas peamisi otsuseid 2020. aasta septembrist novembrini.

2020. aastal jätkus ettevalmistustöö uue EASO päringuportaali käivitamiseks. Töötati välja uued funktsioonid päringu taotlemise ja sellele vastamise protseduuri automatiseerimiseks. Koolitusi töövahendi kasutamise kohta korraldati ka ekspertidele, kes tegelesid poliitikaga seotud päringute haldamisega.

3.8

EASO varjupaigavaldkonna aruanne

EASO 2020. aasta varjupaigavaldkonna aruande veebiversiooni osas konsulteeriti kokku 11 404 lugejaga üle maailma.

Aruande koostamisel konsulteeriti enam kui 750 allikaga ja need lisati kategoriseeritud bibliograafiasse.

Esimest korda tõlgiti kokkuvõtte peale ELi ametlike keelte veel viide keelde, mille tulemuseks oli kokku 29 kättesaadavat tõlget.

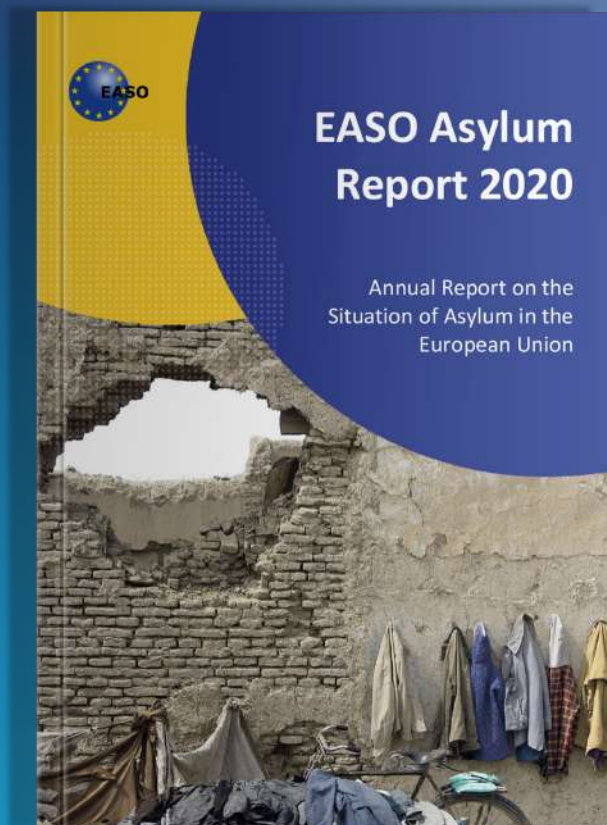

[EASO 2020. aasta varjupaigavaldkonna aruande](#) võttis EASO haldusnõukogu vastu 2020. aasta juunis ja see avaldati [veebiürituse](#) ajal, kus osales Euroopa Komisjoni siseasjade volinik.

Aruandes antakse põhjalik ülevaade varjupaiga- ja vastuvõtuvaldkonna arengust Euroopa ning riiklikul tasandil 2019. aastal. Aruandes analüüsitakse eri peamiste partnerite, sealhulgas ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti, Euroopa rändevõrgustiku, akadeemiliste ringkondade, mõttekodade ja 26 erineva kodanikuühiskonna organisatsiooni allikate põhjal ELi+ riikide õigusaktide, poliitika, tavade, andmesuundumuste ja kohtupraktika muudatusi.

Aruande [digiversiooniga](#) saab tutvuda ka veebis HTML-vormingus, võrgulugejas või PDF-vormingus. Kokkuvõtte peamiste järelduste kohta on kättesaadav 24s ELi keeles ja esmakordselt viies kolmandate riikide keeles.

Aruandele on lisatud uus [andmebaas](#), kus saab tutvuda EL+ riikide peamiste seadusandlike, institutsiooniliste ja poliitiliste arengusuundumustega. Teavet saab otsida riigi, aasta, suundumuste liikide ja iga varjupaigamenetluse järgi.

4. VARJUPAIGATUGI

verve231: iStock

4.1

Varjupaigaprotsessid

Toimus kiire reageerimine COVID-19 pandeemiast tulenevatele probleemidele praktiliste koostöökohtumiste kaudu, mis käsitlesid isiklike vestluste läbiviimist sidevahendite abil. Selle tulemusena avaldati praktilised soovitusel.

Esmakordselt käsitles EASO varjupaigaprotsesside võrgustiku temaatilisel kohtumisel menetleva ametiasutuse rolli kohtuvaidluses. See tõi kaasa viljakaid arutelusid esimese ja teise astme ning õigusnõustajate vahelise võimaliku koostoime ja sünergilise toime üle.

2020. aasta märtsis avaldatud EASO suunistes, mis käsitlevad teatud sotsiaalsesse rühma kuulumist, sätestati rahvusvahelise kaitse saamiseks sotsiaalsesse rühma kuulumise erinevad komponendid vastavalt uuesti sõnastatud miinimumnõuete direktiivile. See andis selge struktuuri vastavaks õiguslikuks analüüsiks kontrollimisprotsessi ajal.

EASO varjupaigaprotsesside võrgustikuga korraldati COVID-19 pandeemia reageerimiseks kolm temaatilist kohtumist. Aruteludes keskenduti sellele, kuidas saab isiklike vestlusi läbi viia sidevahendite abil, ning kuidas hõlbustada rahvusvahelise kaitse taotlejate kaugregistreerimist ja/ või veebipõhist registreerimist. Nende

arutelude järel avaldati kaks täiendavat EASO praktilist soovitusel. [EASO praktilised soovitusel, kuidas viia läbi isiklikku vestlust sidevahendite abil](#) (mai 2020) annab juhiseid praktiliste ja tehniliste meetmete kohta, mis tagavad turvalisuse ja konfidentsiaalsuse, õiguslikud kaalutlused ja kvaliteedi hindamise ning annavad teavet haavatavate taotlejatega peetavate vestluste kohta. EASO [praktilised soovitusel kaugregistreerimise ja veebipõhise registreerimise kohta \(taotluste esitamise\)](#) (juuni 2020) sisaldab soovitusi selle kohta, kuidas suurendada tõhusust veebipõhiste/IT-elementide kasutuselevõtmise kaudu, arvestades samal ajal menetluslikke kaitsemeetmeid.

[EASO praktiline juhend päritoluriigi teabe kasutamise kohta juhtumiametnike poolt varjupaigataotluste läbivaatamisel](#) avaldati 2020. aasta detsembris. Juhend pakub juhtumiametnikele kasulikku teavet nende igapäevatööks päritoluriigi teabega, sealhulgas kvaliteedinõudeid, kust leida päritoluriigi teavet, kuidas sõnastada uurimisküsimusi ja kuidas integreerida päritoluriigi teavet kontrollimisprotsessi etappidesse.

Pärast 21. ja 22. jaanuaril 2020 toimunud temaatilist koosolekut, kus käsitleti teatud sotsiaalsesse rühma kuulumist, avaldati 2020. aasta mais [EASO suunistes teatud sotsiaalsesse rühma kuulumise kohta](#), mis annavad juhiseid õigusanalüüsi teostamiseks. Seda täiendati praktiliste näidetega selle kohta, kuidas mõnele tavapärasele profiilile analüüsi teha.

Varjupaigamenetluse põhiaspektide teemal korraldati kaks temaatilist koosolekut. Koosolekul (1.–2. oktoober

2020), mille teema oli kohtuvaidluste haldamine menetlevate ametiasutuste poolt, arutati menetleva asutuse tavasid kohtuvaidluste menetlemisel apellatsioonistmes, kohtuvaidluste ametnike rolli apellatsioonimenetluses, kohtupraktika tagasiminekut esimese astme otsustusprotsessidesse ning esimese ja teise astme vahelist koordineerimist. Usulise tagakiusamise teemalisel koosolekul (12.–13. november 2020) käsitleti religiooni keerukust ja usul põhinevate väidete usaldatavuse hindamist. Erilist tähelepanu pöörati usulisele pöördumisele, usuvähemustele, ateismile ning usulise tagakiusamise ja soo vahelisele seosele.

EASO rahvusvahelise kaitse andmise välistamise võrgustik korraldas koosoleku võimalike välistamisjuhtumite

tuvastamiseks (22.–23. september). Osalejad arutasid võimalusi, kuidas muuta paremaks sõelumisprotsessi korraldamist, avastamise teabeallikaid ja kättesaadavaid suuniseid riiklikul tasandil. Selle protsessi täiendavaks toetamiseks andis EASO 2020. aasta juulis varjupaigaasutustele kasutamiseks välja sõelumise töövahendi, et tuvastada konkreetse riigi või päritoluga seotud võimalikud välistamisjuhtumid.

2020. aasta mais jagati varjupaigaametitega kvaliteedimaatriksi aruannet kaitse sisu kohta. 2020. aasta septembris jagati uuendatud kvaliteedimaatriksi aruannet isikliku vestluse kohta, mis andis ülevaate EL+ riikides kehtivatest riiklikest suunistest, poliitikast ja tavadest seoses nende küsimustega.

JannHuizenga: iStock

4.2

Temaatiline koostöö

Kooskõlas üldeesmärgiga toetada liikmesriike nende Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamise suutlikkuse suurendamisel ja ühtlustamise saavutamiseks ühiste standardite kohaldamisel, toetas EASO jätkuvalt EL+ riikide praktilist koostööd vastuvõtuasutuste võrgustiku, Dublini üksuste juhtide ja haavatavusekspertide kaudu. 2020. aasta prioriteetide põhjal avaldas EASO mitmeid praktilisi töövahendeid haavatavus-, vastuvõtu- ja Dublini süsteemi ametnike igapäevatöö toetamiseks: kaks videot erivajadustega isikute vanuse hindamise ja registreerimise kohta; aruanne rahvusvahelise kaitse taotlejate vaimse tervise kohta Euroopas; viis päringuaruannet COVID-19-ga seotud vastuste kohta vastuvõtul; suunised Dublini süsteemi kohta; täiendavad soovitused Dublini määruse kohase üleandmise kohta COVID-19 pandeemia ajal; soovitused DubliNet-i kasutamise kohta; aruanne teabe esitamise kohta Dublini süsteemis.

2020. aastal ergutati praktilist koostööd eri teemadel temaatiliste kohtumiste korraldamisega, sh naiste suguelundite moonutamine/lõikamine ja lapsega sõlmitud abielu; seksuaalne sättumus ja sooidentiteet; vaimne tervis; vastuvõtuvõime haldus ja erandolukorra plaanimine; COVID-19 mõju vastuvõtule; Dublini määruse kohase üleandmise ohutu läbiviimine COVID-19 pandeemia ajal; head tavad Dublini määruse kohase üleandmise korraldamisel; DubliNet ja Dublini tehnilised süsteemid. Temaatilised koosolekud Dublini valdkonna aktuaalsetel

teemadel keskendusid järgmisele: Dublini aspektid saatjata alaealiste taotlejate ümberpaigutamise kohta Kreekast; teabe esitamine Dublini menetluses; Dublini kontaktametnikud; Dublini üksuste erandolukorra plaanimine. Temaatilistel kohtumistel tuvastati head tavad ja ühised probleemid ning ühtlustati jõupingutusi ELi+ riikide täiustamiseks.

Vastuvõtuasutuste võrgustikule, Dublini üksustele ja haavatavusekspertidele jagati kord kvartalis ilmuvaid aruandeid, milles pakutakse ajakohast teavet õigusaktide muudatuste, kohtupraktika, organisatoorsete küsimuste ning andmeanalüüsi kohta vastuvõtu ja haavatavuse valdkonnas ning Dublini III määruse rakendamise kohta.

Ruslanshug: iStock

EASO

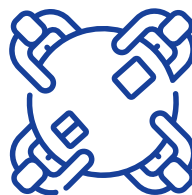
haavatavusekspertidevõrgustik

Loodi kaks praktilist töövahendit. EASO [videoanimatsioon laste vanuse hindamise kohta](#), mis annab riikide ametiasutustele visuaalse töövahendi, mida kasutada laste ja noorte taotlejate korral. Töövahend annab neile taotlejatele teavet vanuse hindamise ja selle kohta, mida oodata, kui neil palutakse läbida vanuse hindamise menetlus. EASO [videoanimatsioon erivajadustega isikute registreerimise kohta](#) juhib tähelepanu põhilistele kaitsemeetmetele ja tagatistele, mida registreerimisel tagada. Töövahendit saab kasutada teabe jagamise eesmärgil, samuti koolitustel, kui algatatakse arutelu menetlevas ametiasutuses töötava personaliga.

EASO avaldas ülevaatearuande [rahvusvahelise kaitse taotlejate vaimse tervise kohta Euroopas](#) (juuli 2020). Aruanne on osa EASO püüdlustest aidata EL+ riikidel parandada rahvusvahelise kaitse taotlejate vaimse tervise probleemide tuvastamist ja neile reageerimist vastuvõtmisel ja varjupaigamenetluses. See annab tõendusbaasi EASO psühhosotsiaalse programmitöö töövahendi väljatöötamiseks varjupaiga- ja vastuvõtuasutustes.

EASO toetas EL+ riikide vahelisi arutelusid, abistades mitmete veebiseminaride korraldamisel, mis käsitlesid lapsega sõlmitud abielu ja naiste suguelundite moonutamist/lõikamist ning taotlejaid, kellel on erinev seksuaalne sättumus ja sooidentiteet. Aruteludes tuvastati ühised probleemid ja parimad tavad, et tagada taotluste individuaalne, objektiivne ja erapooletu käsitlemine.

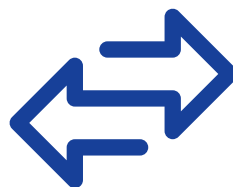

EASO Dublini üksuste võrgustik

EASO korraldas mitmeid veebipõhiseid teabeistungeid Dublini valdkonna aktuaalsetel teemadel.

Need hõlmasid järgmist: Dublini aspektid saatjata alaealiste taotlejate ümberpaigutamise kohta Kreekast, teabe esitamine Dublini süsteemis; Dublini kontaktametnikud, DubliNet ja Dublini tehnilised süsteemid.

EASO aitas ELi+ riikidel jagada teavet ning teha kindlaks DubliNeti operatiiv- ja tehnilise kasutamisega seotud probleemid ning soovitused, samuti jagada soovitusi Dublini määruse kohase üleandmise kohta COVID-19 pandeemia ajal.

ablokhin: iStock

EASO vastuvõtuasutuste võrgustik

[EASO vastuvõtustrateegia](#) kajastab EASO visiooni üldisest raamistikust, mille abil amet töötab välja EL+ riikidele vastuvõtuabi ja Euroopa ühise varjupaigasüsteemi välismõõtmel (pärast mitut konsultatsioonivooru võttis EASO haldusnõukogu 2021. aasta märtsis vastu strateegia).

Pidevalt anti tehnilist nõu seoses EASO operatiivtegevusega vastuvõtu valdkonnas, sh haavatavuse osas.

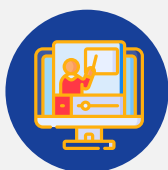

Korduvate päringute ja spetsiaalse temaatilise kohtumise kaudu nõustas EASO vastuvõtuasutuste võrgustikku COVID-19 pandeemiaga seoses vastuvõtul ilmnenud probleemide, heade tavade ja saadud õppetundide osas. See hõlmas testimist, koroonaviiruse nakkuse ennetamist kollektiivsetes vastuvõtuasutustes, elanike vaimse heaolu parandamist, taotlejatele uut vastuvõtumajutust või eneseisolatsioonirajatisi ja „väljumisstrateegiaid“ vastuvõtul.

4.3

Koostöö kohtuasutuste töötajatega

EASO kohtuasutuste liikmete kutsealase arengu tegevuste edukas muutmine veebiseminarideks pandeemia ja sellega seotud piirangute tõttu.

EASO kohtunike koolitajate kogu esimene koosolek, mis toob kokku 40 liiget 14 EL+ riigist.

Uus kohtulik analüüs ja kohtuasja koostamine, mis käsitleb haavatavuse teemat rahvusvahelise kaitse taotluste kontekstis.

EASO töötab välja kohtuasutuste liikmetele mõeldud kutsealase arengu materjale ja tegevusi, mille eesmärk on edendada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tõhusat ja järjepidevat rakendamist. Sellega seoses vastutab EASO kohtuasutuste võrgustiku koordineerimise eest. EASO loob ka kvaliteetseid töövahendeid, mis on mõeldud selleks, et toetada kohtutöötajaid nende igapäevaste ülesannete täitmisel ja kutsealase arengu tegevustes ning mille üldeesmärk on ergutada dialoogi kohtute sidusrühmadega ja nende vahel.

EASO jätkas 2020. aastal kutsealase arengu sarja täiendamist pagulas- ja rändeõiguse kohtunike rahvusvahelise liiduga sõlmitud lepingu tingimuste alusel:

◆ [Rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtmist](#) käsitleva kohtuliku analüüsi ja sellega seotud kohtunike koolitajate suuniste avaldamine.

◆ Avaldati kohtuliku analüüsi, kohtuasja koostamise ja sellega seotud kohtunike koolitajate suunised [rahvusvahelise kaitse välistamise \(2. väljaanne\)](#) teemal.

◆ Täiendati kohtuliku analüüsi väljatöötamise, kohtuasja koostamise ja sellega seonduvate kohtunike koolitajate suunisteid, mis käsitlesid [haavatavust rahvusvahelise kaitse taotluste kontekstis](#).

Hoolimata COVID-19 pandeemiast jätkas EASO rahvusvahelise kaitse valdkonna kohtuasutuste liikmete kutsealase arengu toetamist ja läks alates 2020. aasta märtsist üle veebivormingule.

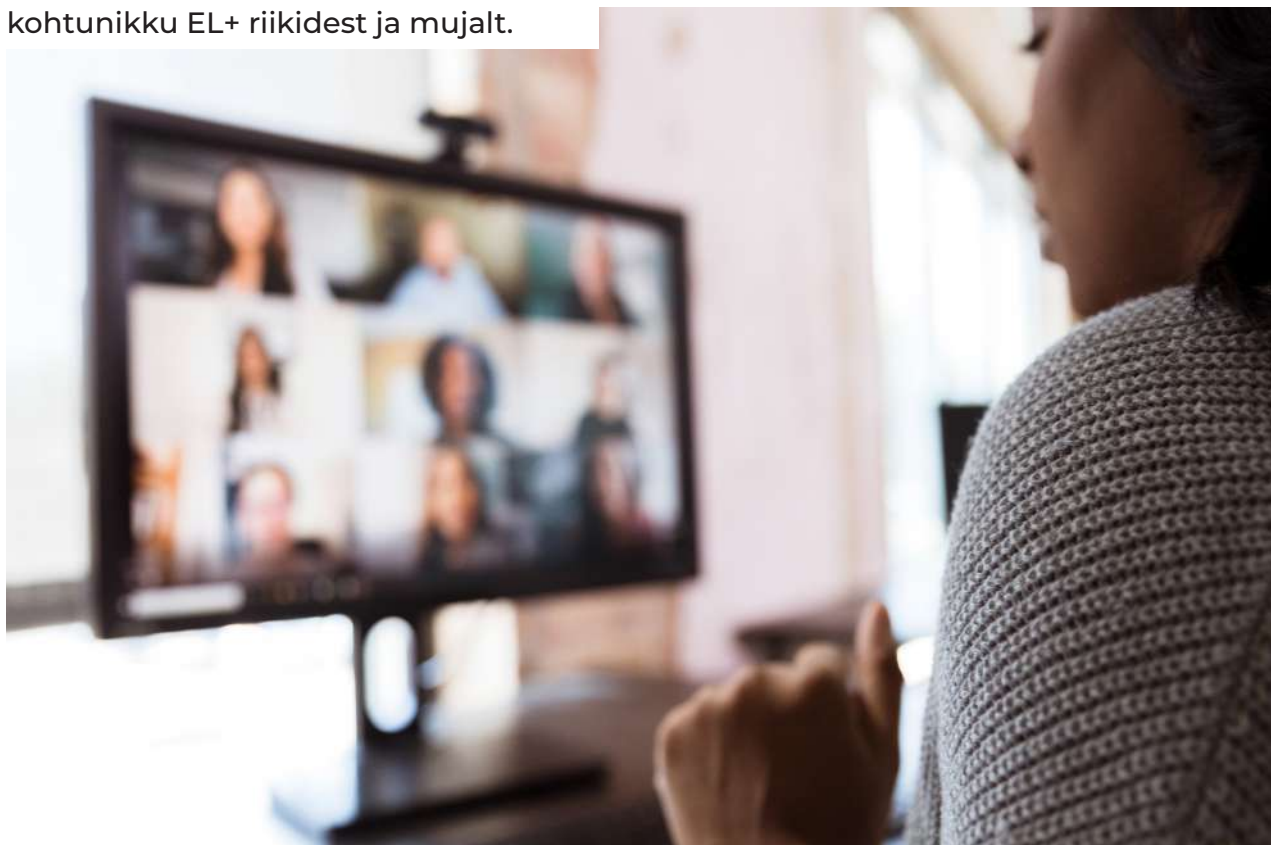
- ◆ Kokku osales 218 osalejat kaheksas kutsealase arengu töötoas, millest viis korraldati sidevahendite abil (kutsealase arengu veebiseminaride sari), sinna hulka kuulusid ka kohtunike koolitajate esitlused, interaktiivsed harjutused ja juhtumiuuringud. Nende hulgas oli esimene veebiseminar, mille EASO töötas välja koos Euroopa õiguslase koolituse võrgustikuga.

Ühiste probleemide kindlaksmääramiseks ja heade tavade vahetamiseks korraldas EASO 8. mail 2020 ka temaatilise kohtumise, kus käsitleti kohtuistungite korraldamist ja kohtutööd liikumiskiirangute ajal. Temaatilisele kohtumisele kogunes 24 kohtunikku EL+ riikidest ja mujalt.

- ◆ 2. juulil 2020 pidas EASO kohtuasutuste võrgustik veebikoosoleku, et teha kokkuvõtte kohtuasutuste liikmetele mõeldud uutest kaugtegevustest. Seoses COVID-19 pandeemia suundumustega arutati ka 2020. aasta ja hilisemate aastate prioriteete.

1. detsembril 2020 organiseeris EASO kohtunike koolitajate kogu esimese koosoleku, mis tõi kokku 40 kohtunike koolitajat 14 EL+ riigist. EASO arutas osalejatega kutsealase arengu sarja mõju riiklikule õiguslasele koolitusele ning uuenduslikke meetodeid EASO kutsealase arengu tegevuste kvaliteedi ja ulatuse toetamiseks.

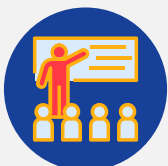

5. KOOLITUS

Drazen Zigic: iStock

5.1

EASO
koolituskava

Osalemine [EASO koolituskavas](#) suurenes 2020. aastal 5 % võrreldes 2019. aastaga.

2020. aastal osales EASO koolituskavas kokku 4 276 inimest (osalemiste koguarv 6 967 inimest) ⁴, kellest 79 % olid ELi+ riikide ametnikud, 17 % EASO töötajad ja 4 % kolmandate riikide kodanikud.

Kokku toimus 39 koolitajate koolitust (545 osalemist) ning 467 riiklikku ja muud koolitust (6 236 osalemist).

COVID-19 pandeemia mõjutas EASO koolitustegevuse eri aspekte. 2020. aasta märtsi keskel peatati leevendusmeetmena kogu kontaktõpe. EASO jätkas tehniliste kauglahenduste ja -funktsioonide kiiret hindamist ja katsetamist, et toetada virtuaalset sünkroonkoolitust veebiseminaride vormis. See hõlmas uue koolitaja käsiraamatu väljatöötamist koos tehniliste juhistega nii koolitajatele kui ka koolitatavatele.

Hoolimata raskustest ja erinevatest tingimustest, mis tulenesid kohanemisest virtuaalse koolitusega, jäi

koolituskogemus osalejate seas väga positiivseks (rahulolulumäär 84 %).

Nagu vasematel aastatelgi osaleti peamiselt varjupaiga juhtumiametnikele suunatud põhimoodulites („Kaasamine“, „Vestluse juhtimise tehnikad“, „Töendite hindamine“) (2020. aastal osales 51 % osalejate koguarvust). Järgnesid moodul „Vastuvõtmine“ (434; -7 % võrreldes 2019. aastaga) ja moodulid, mis käsitlesid erivajadustega inimesi („Haavatavate isikutega vestlemine“) (412; +46 %), „Sugu, sooidentiteet ja seksuaalne sättumus“ (409; +10 %), „Lastega vestlemine“ (328; -13 %) ja „Inimkaubandus“ (249; +37 %).

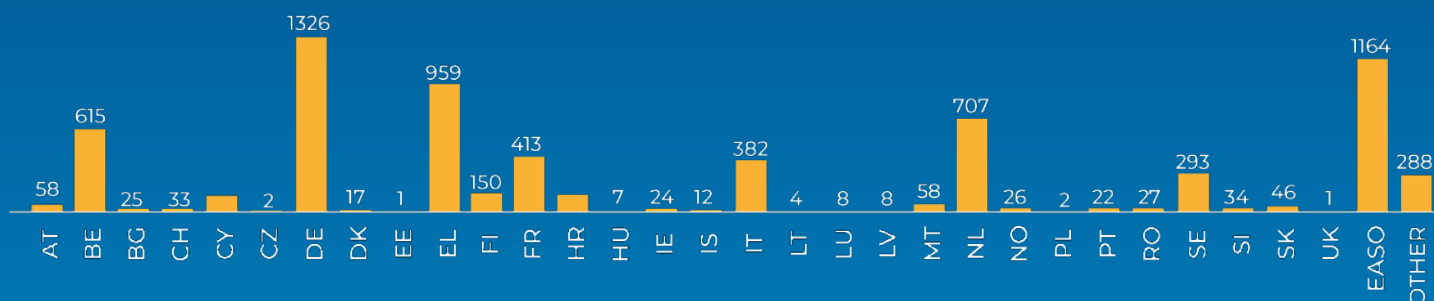

2020. aastal võeti kasutusele uued moodulid, mis hõlmavad järgmist: haavatavate isikute vastuvõtmine (plokid A ja B); võimalike välistamisjuhtumite tuvastamine; rahvusvahelise kaitse taotluste registreerimine.

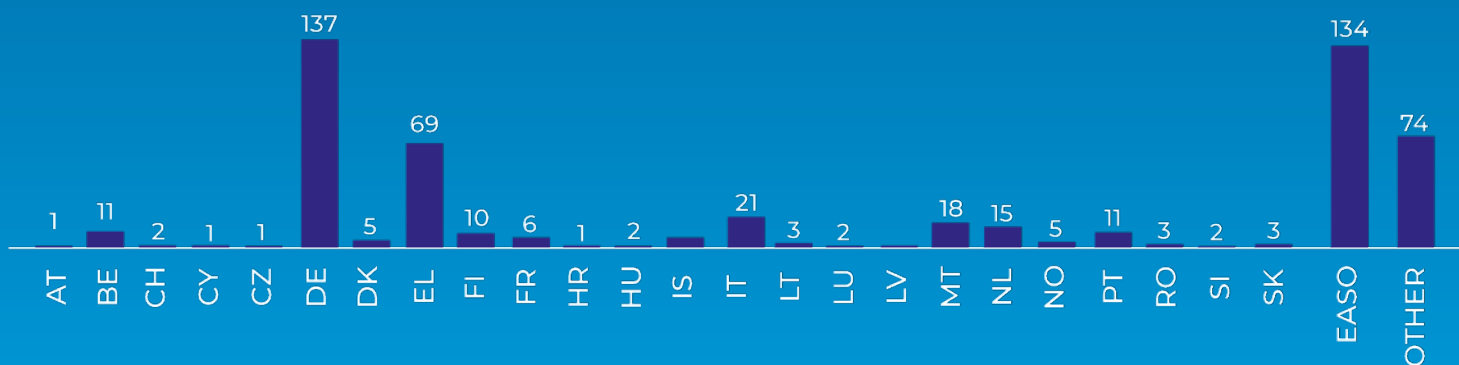
Pandeemia ei mõjutanud oluliselt EASO koolituskava kasutamist riiklikul tasandil. Prantsusmaa (+40 %) ning tema järel Belgia (+13 %) ja Kreeka (+7 %) suurendasid EASO koolituskava moodulite kasutamist, samas kui Soome (-7 %), Saksamaa (-13 %), Madalmaad (-16 %), Itaalia (-20 %) ja Rootsi (-31 %) kasutasid vähem mooduleid.

4- Üks isik võib osaleda mitmel koolitusel.

2020. aastal EASO koolituskava moodulites osalejad

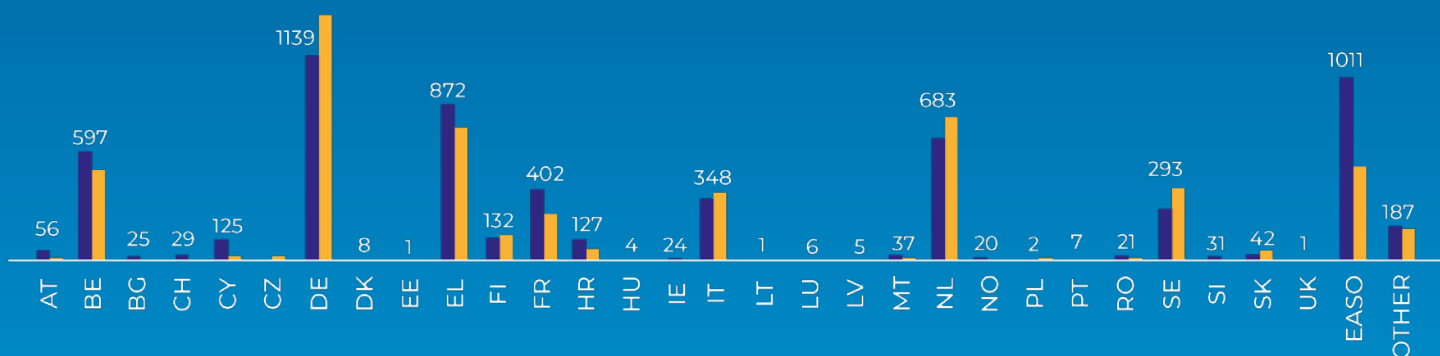

EASO koolituskavas osalejad: koolitajate koolitused 2020. aastal

Osalejate arv riiklikel ja muudel koolitustel, 2020 vs. 2019

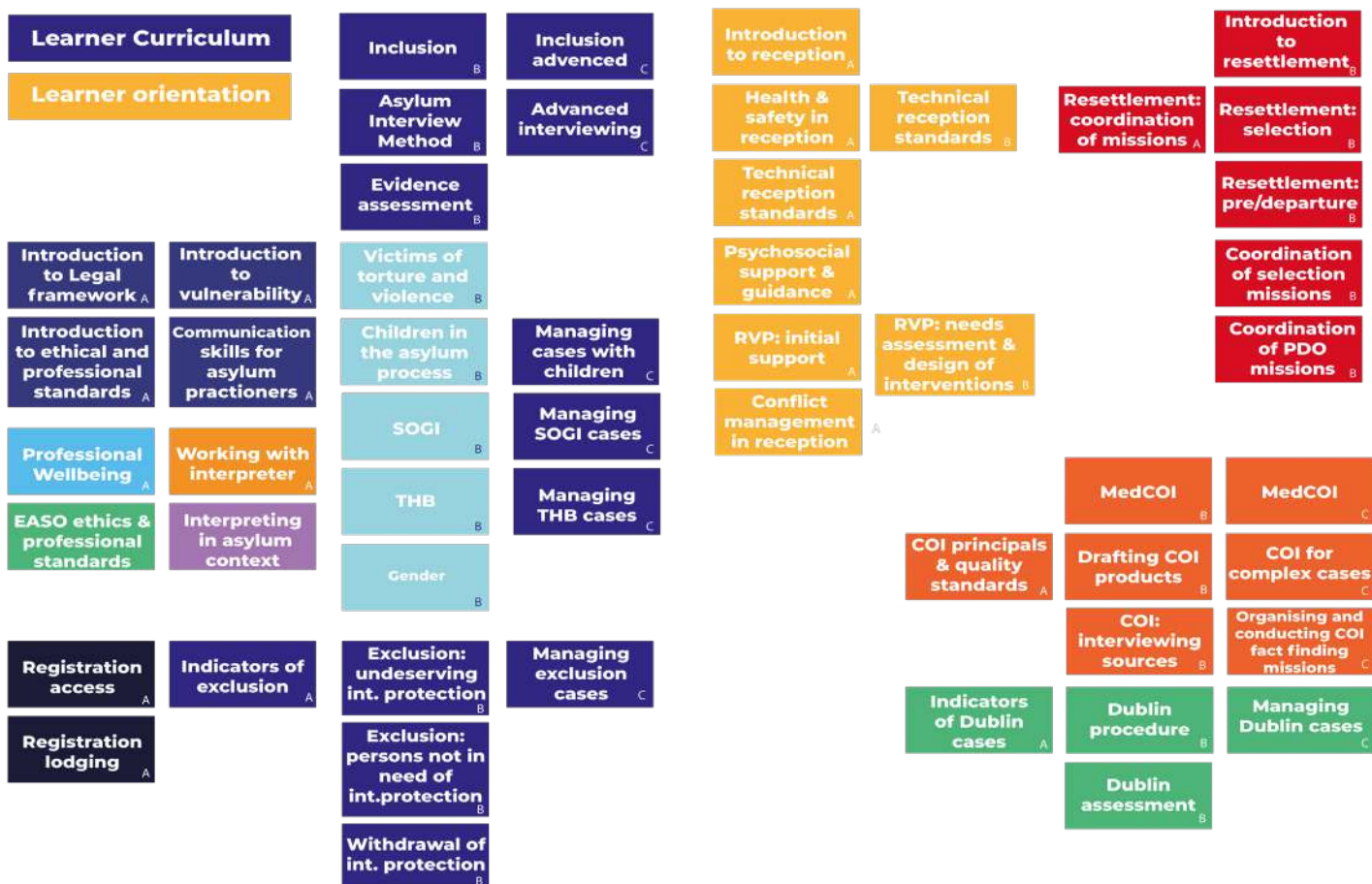
■ 2020 ■ 2019

EASO koolituskava laiendamine

2020. aastal tugevdas ja restruktureeris EASO oma koolituskava veelgi, et hõlmata rohkem mooduleid varjupaiga ja vastuvõtu valdkonnas töötavate ametnike jaoks. See uus struktuur hõlmab selgete

õpitulemuste saavutamist, mis on kooskõlas Euroopa valdkondliku kvalifikatsiooniraamistikuga (ESQF) ning tagab, et õpe on varjupaiga- ja vastuvõtuametnike kohustuste ja ülesannete jaoks asjakohane.

2020. aastal valmis restruktureerimis- ja konsolideerimisprotsessi raames neli koolitusmoodulit.

- ◆ Haavatavate isikute vastuvõtmine: haavatavuse tuvastamine ja esmane tugi.
- ◆ Haavatavate isikute vastuvõtmine: vajaduste hindamine ja sekkumiste kavandamine.
- ◆ Võimalike välistamisjuhtumite tuvastamine
- ◆ Rahvusvahelise kaitse taotluste registreerimine.

Lõpetati koolitusmoodulite „Tõendite hindamine“ ja „Välistavate klauslite kohaldamine isikute suhtes, kes ei vääri rahvusvahelist kaitset“ (endine „Välistavad asjaolud“) ajakohastamisprotsessid. EASO koolituse võrdlusrühm aitas konsultatsioonide ja koolitusmaterjalide läbivaatamise kaudu kaasa protsesside kavandamisele, arendamisele ja ajakohastamisele.

Koolitusmoodulite „Kaasamine“, „Varjupaigavestluse meetod“ (endine „Vestluse juhtimise tehnikad“) ja „Tõendite hindamine“ restruktureerimine algatati 2020. aastal, et valmistuda sertifitseeritud koolitustega alustamiseks 2021. aastal.

5.2

Sertifitseerimine ja akrediteerimine

Varjupaigaametnike kutse- ja haridusstandardite kinnitamine.

EASO koolitusvajaduste hindamise töövahend on valmis ja katsetatud.

Kvaliteedi parandamine kooskõlas Euroopa kvaliteedi tagamise standardite ja suunistega.

Varjupaigaametnike kutse- ja haridusstandardite kinnitamine

2020. aastal täheldati Euroopa valdkondlikus kvalifikatsiooniraamistikus olulisi saavutusi.

◆ Euroopa valdkondliku kvalifikatsiooniraamistiku (ESQF) lõplik vormistamine. 2020. aastal viis võrdlusrühm, kuhu kuuluvad ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet, Põhiõiguste Amet ja Frontex, läbi ESQFi raamistiku, eelkõige varjupaiga- ja vastuvõtuametnike kutse- ja haridusstandardite kinnitamise protsessi EL+ riikide varjupaiga- ja vastuvõtuasutustes (alustati 2019. aastal). Esitatud teavet analüüsis sertifitseerimise ja akrediteerimise töörühm, kes osales kogu protsessis ja vormistas lõplikult ESQFi.

◆ ESQFi tõlkimine. Varjupaiga- ja vastuvõtuametnike kutse- ja haridusstandardid tõlgiti kõikidesse ELi ametlikesse keeltesse.

◆ ESQFi põhimõtete ja terminoloogia väljatöötamine. Töötati välja dokument, mis aitab ESQFi kasutajatel mõista kutse- ja haridusstandardite maatriksi struktuuri ning selgitab terminoloogia tähendust. See dokument tõlgiti kõikidesse ELi ametlikesse keeltesse.

◆ ESQFi teavevideo loomine. Video selgitab, mis on ESQF ning kuidas ja miks see on välja töötatud. Video näitab ka seda, kuidas varjupaiga- ja vastuvõtuametnike kutse- ja haridusstandardid on omavahel seotud, ning kuidas ESQFi kasutada asjakohase koolituse kavandamisel ja väljatöötamisel ning varjupaiga- ja vastuvõtuametnike õpivõimaluste loomisel.

◆ ESQFi infopaketi koostamine. Koostamisel on infopakett ja töövahendite kogum, mis pakuvad EL+ riikidele suuniseid raamistiku kohaldamiseks nende koolituskeskkonnas.

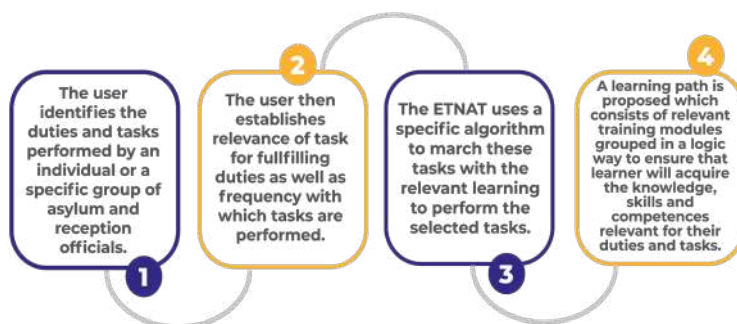
EASO koolitusvajaduste hindamise töövahend on valmis ja katsetatud

ESQFi on kasutatud interaktiivse ja kasutajasõbraliku koolitusvajaduste ja hindamise töövahendi (ETNAT) loomiseks. Varjupaiga- ja vastuvõtuametnike ülesanded ning nende ülesannete tõhusaks

täitmiseks vajalik õpe, mis on kooskõlas Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga, moodustavad EASO ETNATi algoritmi.

ETNATil on kaks eesmärki: pakkuda varjupaiga- ja vastuvõtuametnikele kohandatud õppimisvõimalusi, et nad saaksid oma ülesandeid täita, ning aidata EL+ riikide asutustel tuvastada puudujääke varjupaiga- ja vastuvõtuametnike koolituses, mida nad vajavad oma ülesannete tõhusaks ja järjekindlaks täitmiseks ning mis oleks kooskõlas Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga.

ETNAT – neli sammu eesmärgipärase õpivõimaluse loomiseks

Kvaliteedi parandamine kooskõlas Euroopa kvaliteedi tagamise standardite ja suunistega

2020. aastal tegi EASO ulatuslikku koostööd riiklike kontaktpunktidega (NCP) ning sertifitseerimise ja akrediteerimise tööühmaga, et täpsemalt määratleda ja arendada EASO koolitustegevuste kvaliteedi tagamise süsteem. Selle töö tulemuseks on koolituskvaliteedi tagamise raamistiku (TQAF) projekt, mis toob välja selle kvaliteedi tagamise süsteemi peamised põhimõtted. Koolituskvaliteedi tagamise raamistiku eesmärk on tagada täielik vastavus Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standardite ja

suunistega, arvestades samal ajal EASO konkreetseid volitusi ja missiooni.

Samal ajal tegi EASO märkimisväärseid jõupingutusi, et töötada välja üksikasjalikud protsessid koolituskvaliteedi tagamise raamistiku rakendamiseks igapäevases koolitustegevuses ning oma kontaktides õppijate ja väliste sidusrühmadega. Need üksikasjalikud eeskirjad koondatakse koolituskvaliteedi tagamise käsiraamatusse (TQAH), mida vaadatakse pidevalt läbi ja kohandatakse seoses saadud õppetundidega, eelkõige rakendamise algfaasis.

EASO on välja töötanud ka üleminekukava, milles kirjeldatakse üksikasjalikult TQAFi ja TQAHi rakendamiseks vajalikke samme. Üleminekukava hõlmab teabevahetuse kava, mis tagab, et kõiki sidusrühmi teavitatakse ja neid toetatakse kogu protsessi vältel. Järgmisel aastal keskendub EASO sellele, et TQAF ja TQAH ametlikult vormistada ning rakendada järkjärguliselt täiustatud kvaliteedi tagamise süsteemi põhielemendid.

5.3

E-õpe ja kliendisuhete haldamine

E-õppe vahendite ja meetodite väljatöötamine ning toetamine, et tõhusalt asendada kontaktõpe virtuaalse koolitusega koolitajate koolitusprogrammides ja operatiivkoolituses.

EASO koolitusplatvormi täielik ajakohastamine ja uuendamine.

Töödeldi ja toetati üle 8 500 registreerumise veebikoolitustele, samal ajal kui EASO õppekorraldussüsteemi registreeritud kasutajate koguarv ületas 14 000 piiri.

2020. aasta oli ülemaailmselt eriti keeruline aasta COVID-19 pandeemia ja piiravate meetmete kehtestamisega kaasnevate enneolematute probleemide tõttu. Koolituse valdkonnas tekitas see tungiva vajaduse tuvastada ja kasutada uusi tooteid ja protsesse, et toetada EASO koolituskava rakendamist, luues kasvava vajaduse e-õppe meetodite järele.

Arvestades kasvavat nõudlust veebipõhise koolituse järele pärast kontaktõppe katkestamist, viis EASO läbi tehniliste kauglahenduste ja -funktsioonide kiire hindamise ja

katsetamise, et toetada virtuaalse sünkroonkoolituse läbiviimist. 2020. aasta märtsist juunini koostas EASO koolituspaketi, mis sisaldas olulisi suuniseid veebiseminaride virtuaalseks korraldamiseks ning oli suunatud ettevõttesisestele ja -välistele koolitajatele, ning korraldas personalile mitmeid koolitusi.

2020. aastal suurendas EASO jõupingutusi, et täiustada oma koolituskava peamist digiplatvormi – EASO õppekorraldussüsteemi (LMS). Täpsemalt – tõhususe, turvalisuse ja paindlikkuse parandamiseks lisati EASO õppekorraldussüsteem EASO IT-taristusse.

Lisaks viis EASO lõpule ja käivitas kaks olulist avatud hankemenetlust, mis hõlmavad LMSi kasutajatuge ja hooldusteenuseid ning e-õppe sisu arendamist (sisu loomise teenused). Samuti alustas EASO aasta viimases kvartalis oma koolituse registreerimissüsteemi ulatuslikku

uuendamist, mille eesmärk on koolitada EL+ riikide riiklikke kontaktpunkte ja EASO sisekasutajaid, automatiseerides veelgi koolitusel osalemise haldusprotsesse.

5.4

Muu koolitustugi

EASO pakkus kogunud varjupaiga- ja vastuvõtuametnikele pidevat kutsealast arengut, tagades, et ametnike käsutuses oleks ajakohastatud ja uuendatud koolitusmoodulid.

Selle raames korraldas EASO 2020. aastal seitse koolitust, mis kvalifitseerusid pidevaks kutsearenguks ja mis keskendusid isiklikule kaugvestlusele rahvusvahelise kaitse taotlejatega, nendega suhtlemisele ja neile teabe pakkumisele.

FG Trade: iStock

6. HORISONTAALNE TEGEVUS

6.1

Koostöö Euroopa ja rahvusvaheliste partneritega

EASO ja Kreeka vahel allkirjastati 2020. aasta jaanuaris vastuvõtuleping. See vastuvõtuleping koos EASO ja Küprose vahelise vastuvõtulepinguga (allkirjastati 2019. aasta septembris) ratifitseeriti ja jõustus 2020. aastal.

15. septembril 2020 allkirjastasid EASO ning Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA) [koostöökava](#) aastateks 2020–2022. EASO ja eu-LISA vahelise 2014. aasta töökorralduse üldise raamistiku kohaselt toimuvad sel perioodil koostöökava raames EASO ja eu-LISA ühistegevused.

2020. aasta novembris lõppes EASO ja Rahvusvahelise Rändepoliitika Arendamise Keskuse (ICMPD) vaheline kirjavahetus, millega kinnitati nende vastastikust pühendumust tihedale koostööle ja kehtestati ühine raamistik koostöö struktureerimiseks ühist huvi pakkuvates küsimustes.

2020. aasta jooksul jätkas EASO suhete tugevdamist oma sidusrühmadega nii poliitilisel kui ka tehnilisel tasandil. EASO kohustused hõlmasid kõiki tema volituste aspekte, sealhulgas nii sise- kui ka välismöödet.

Selleks aitas EASO aktiivselt kaasa Euroopa Liidu Nõukogus, Euroopa Parlamendis ja Euroopa Komisjonis peetud aruteludele. Toimusid kahepoolsed arutelud, sealhulgas liikmesriikide ametiasutustega, mis võimaldasid ametil oma tööd edendada ja tõsta teadlikkust tekkinud probleemidest. EASO jätkas ka oma põhitegevuse kõrval tihedat koostööd asjaomaste sidusrühmadega.

EASO osales aktiivselt mitmetel teistel kohtumistel ja üritusel, sealhulgas erinevate üksuste korraldatud konverentsidel ja seminaridel, mis käsitlesid EASO volitustega seotud teemasid. Samuti jätkus koostöö Euroopa rändevõrgustikuga.

Justiits- ja siseküsimuste ametite võrgustiku ja ELi ametite võrgustiku parimaid tavasid jagades on säilinud aktiivne koostöö ka teiste ELi asutustega. EASO jätkas koostööd teiste justiits- ja siseküsimuste asutustega konsultatsioonide ning dokumentide, aruannete koostamisse, toodetesse ja ühisaruannetesse panustamise kaudu.

Samuti jätkati koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega (ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti, Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni, valitsustevahelise rände-, varjupaiga- ja pagulasküsimuse arutelufoorumi ning Rahvusvahelise Rändepoliitika Arendamise Keskusega). Eelkõige tagati regulaarsed koosolekud ja teabevahetus ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) kontaktbüroo ja EASO peakorteriga Maltal. Pärast konsulteerimist Euroopa Komisjoniga sõlmiti kirjavahetuse vormis kokkulepe Rahvusvahelise Rändepoliitika Arendamise Keskusega.

EASO jätkas ka koostööd kolmandate riikidega (vt jagu 1.6.). Edenesid arutelud Euroopa välisteenistusega töö- ja halduskorralduse üle kahe ELi delegatsiooni ühispaiknemiseks.

6.2

Nõuandekogu ja kodanikuühiskond

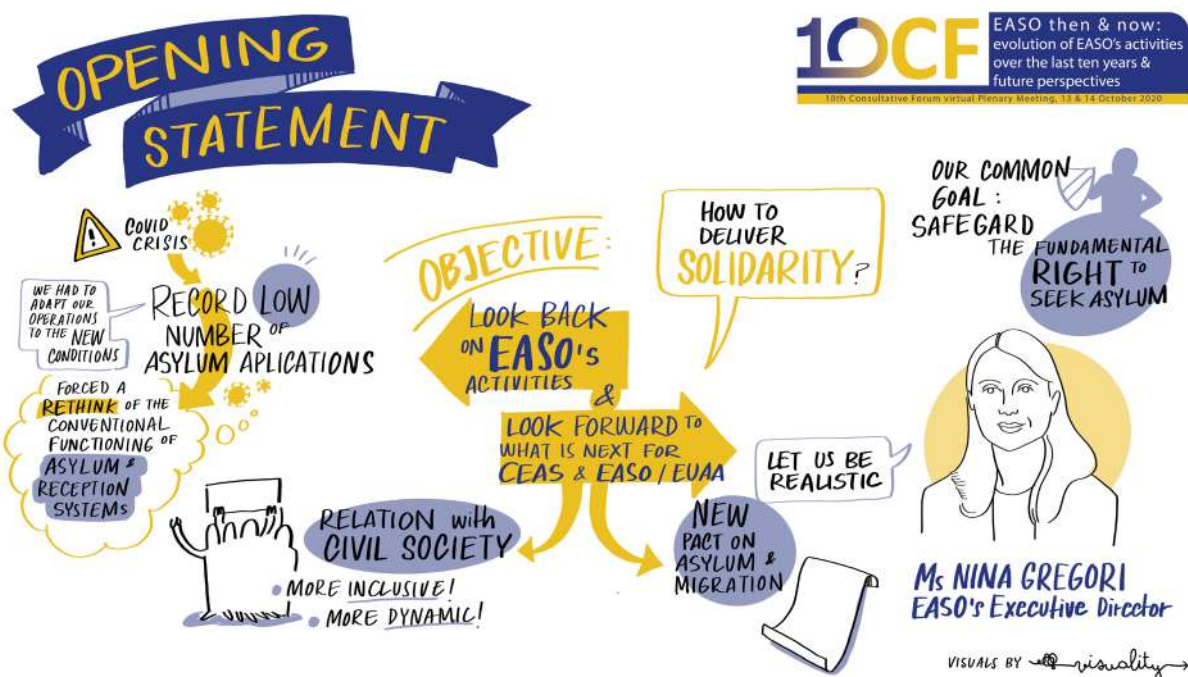

23. juulil 2020 toimus temaatiline veebiseminar COVID-19 pandeemia mõju kohta varjupaikadele ELis.

EASO nõuandekogu veebipõhine kümnes täiskogu istung teemal „EASO enne ja nüüd: EASO tegevuse areng viimase kümne aasta jooksul ja tulevikuperspektiivid“, mis toimus 13.–14. oktoober 2020.

Nõuandekogu, EASO kodanikuühiskonna platvormi kaudu jätkas EASO tihedat dialoogi kodanikuühiskonnaga.

2020. aastal korraldas foorum kaks veebikoosolekut. Juulis toimus [temaatiline veebiseminar](#) COVID-19 pandeemia mõju kohta ELi varjupaikadele, kus osales üle 80 kodanikuühiskonna organisatsiooni. 2020. aasta oktoobris korraldati veebis [iga-aastane kümnes täiskoguistung](#), millest võttis osa umbes 200 osalejat.

Lisaks esitasid kodanikuühiskonna organisatsioonid 244 kaastööd vastuseks EASO peamiste dokumentide teemal algatatud konsultatsioonidele, sealhulgas EASO 2018. aasta aruanne varjupaigaolukorra kohta, EASO 2021. aasta tööprogramm, EASO 2019. aasta aruanne varjupaigaolukorra kohta, EASO 2019. aasta üldaruanne, nõuandekogu 2020. aasta täiskogu istungi ülevaade, ning panus 2020. aasta varjupaigavaldkonna aruande varasesse koostamisetappi.

Paljud kodanikuühiskonna organisatsioonid jätkasid ka osalemist mitmetel EASO koosolekutel ja tegevustes, näiteks koolituse ja praktiliste vahendite võrdlusrühmade kaudu, haavatavuseksperide võrgustiku liikmesuse kaudu ning ekspertide osalemise ja panuse kaudu erinevatel päritoluriigi teabe koosolekutel, töötubades, konverentsidel, samuti päritoluriigi teabe toodete loomise ja aruannete koostamise kaudu.

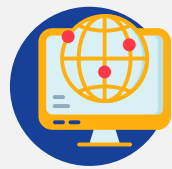

6.3

Teabevahetustegevus ja üritused

EASO nähtavus sotsiaalmeedias kasvas jätkuvalt. Sotsiaalmeedia jälgijate arv suurenes märkimisväärselt: Twitteris, Facebookis, LinkedInis, Instagramis ja YouTube'is on muutus +42 % ning igakuine keskmine muutus +113 %.

EASO kahekordistas oma ajakirjanduslikku sihtrühma kolmandat aastat järjest. EASO nähtavus ajakirjanduses ulatus 16,2 miljardini võrreldes 8,2 miljardiga 2019. aastal (+97 %). Kolme aasta jooksul (2017. aastal oli ulatus 2,1 miljardit) on EASO ajakirjanduse sihtrühm kasvanud 671 %.

Audiovisuaalsete võimaluste märkimisväärne kasv. Arvestades, et üldsuse teabe tarbimine sõltub üha enam professionaalsest audiovisuaalsest sisust, viis EASO läbi kaheksa digikampaaniat, sh „Me väljendame end oma tegudes“ ja „Kas teadsite?“ Loodi kaks animatsiooni koos EASO esimese tugiametit tutvustava videoga. Amet uuendas ka oma identiteeti.

EASO edastas jätkuvalt tõhusat, selget ja arusaadavat teavet ameti tegevuse kohta, et muuta EASO avalikus arutelus asjakohasemaks. Teabevahetustegevus viidi kooskõlla EASO arenguga, samuti

ELi rände- ja varjupaigapoliitika laiemal narratiiviga.

Tänu audiovisuaalse ning tiheda ja arusaadava sisu ulatuslikule kasutamisele ning sotsiaalmeedia ja massiteabevahendite (eriti uudistekanalite) võrdsele kasutamisele võimaldas EASO-l jõuda arvukama sihtrühmani. Sellest tulenevalt on EASO täheldanud, et tema teabevahetustoodete levik on tunduvalt suurem, sealhulgas EASO operatsioonid ja varjupaigasuundumuste/andmete väljaanded. Ajakirjandusliku sihtrühma haare 2020. aastal oli 16,2 miljardit (2019. aastal 8,2 miljardit).

Lisaks haarde olulisele laienemisele sotsiaalmeedias (+113 %) ilmnes EASO suurenev tuntus ka selles, et suurenes ajakirjanduse ja üldsuse esindajate päringute arv.

Samuti korraldas EASO koos teiste ELi asutustega temaatilise töötoa, et tagada sünergiline lähenemine videotootmisele.

Selleks, et tagada sujuv üleminek uutele volitustele ja hoida oma

sihtrühmaga tõhusamat visuaalset sidet, läbis EASO 2020. aasta jooksul mitteametliku sümboolika muutmise protsessi. Uued visuaalsed elemendid sisaldavad dünaamilisi ringe ja jooni, mis esindavad EASO värve ja seost oma sidusrühmadega, sümboliseerides koostööt ja ühendust.

Ürituste korraldamisel kohanes EASO kiiresti COVID-19 pandeemiaga, ning esinesid vaid minimaalsed häired teenuste osutamisel ja pakkumisel. Peamised näited hõlmavad EASO 2020. aasta varjupaigavaldkonna aruande avaldamist, mis oli seni edukaim nii osavõtjate arvu kui ka meedia haarde osas, nõuandekogu ja arvukaid veebiseminare.

Ametisese teabevahetuse osas hoiti EASO töötajaid kursis varjupaiga- ja rändevaldkonna arenguga ELis ning samuti suundumuste, juhiste ja nõuannetega, mis olid seotud COVID-19 pandeemia jätkuva levikuga. Kogu personali täielikuks teavitamiseks võeti viimase puhul kasutusele spetsiaalsed ametisese teabevahetuse töövahendid.

7. JUHTIMINE

2020. aastal jätkas EASO vajalike meetmete võtmist, et tagada sisejuhtimise ja juhtimissüsteemide tugevdamine. EASO uus organisatsiooniline struktuur, mis jõustus 1. jaanuaril 2020 ja mida muudeti 4. septembril 2020, oli otsustav samm, et valmistuda ameti suuremaks rolliks Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisel.

Põhiliselt võttis uus struktuur arvesse ka EASO sisejuhtimise tugevdamiseks vajalikku personali ja rahalisi vahendeid. Selleks tehti sihipäraseid jõupingutusi, et oluliselt tugevdada asutuse tegevuse planeerimise, järelevalve ja aruandluse, sise- ja järelkontrolli, riskijuhtimise, õigusküsimuste ning kvaliteedijuhtimine eest vastutavaid sektoreid.

3. veebruaril 2020 võeti vastu tegevdirektori otsus EASO sise- ja järelkontrolli funktsiooni loomise kohta. Selle funktsiooni peamine ülesanne on anda nõu EASO sisekontrollisüsteemide olukorra kohta, väljastades aruandeid, mis sisaldavad soovitusi protsesside ja menetluste parandamiseks ning usaldusväärse finantsjuhtimise edendamiseks. 2020. aasta aprillis avaldati ka pettuseohu haldamise käsiraamat, mis pakub juhiseid pettuseohu tuvastamiseks ja

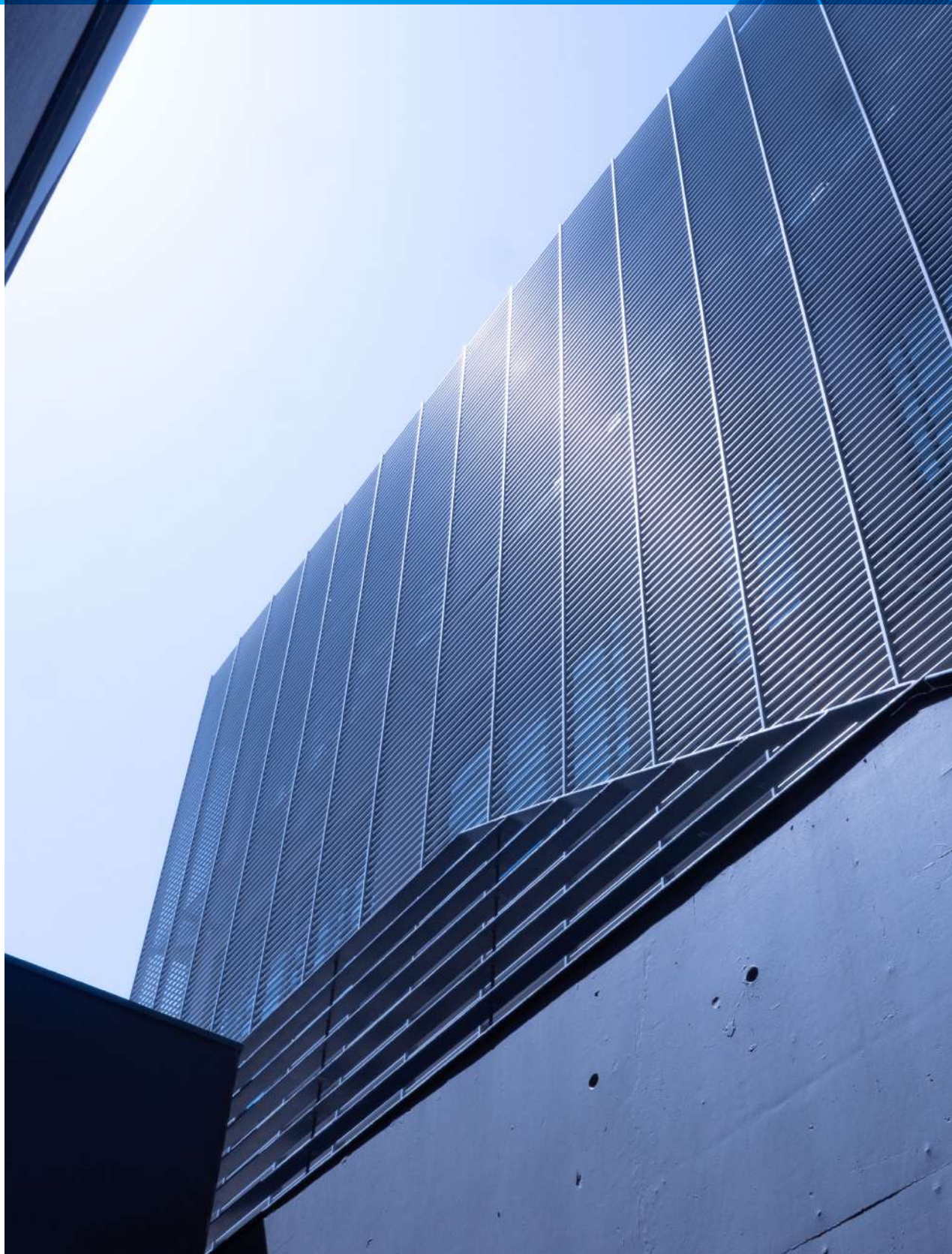
hindamiseks. Sellega pandi alus EASO pettusevastase strateegia loomisele ajavahemikuks 2020–2022 ning pettuseohu registri tegevuskavale, mille haldusnõukogu võttis vastu 6. juulil 2020.

26. oktoobril 2020 võeti vastu ka sisekontrolli raamistiku seirekriteeriumid ja sisekontrolli enesehindamise metoodika aastateks 2020–2021. 15. detsembril 2020 võeti kasutusele ka muudetud riskijuhtimise käsiraamat. Käsiraamatus kirjeldatakse hoolikalt tõhusa riskijuhtimisprotseduuri läbiviimiseks vajalikke rolle, vastutust ning samme, hõlmates kõiki juhtimise valdkondi ja aspekte.

Aasta jooksul võeti vastu ka mitu olulist korda, eelkõige EASO sisestruktuur ja kodukord ning juhtimis- ja otsustusdokumentide koostamise, läbivaatamise ja heakskiitmise tavatoimingud, ning tegevdirektori otsus paberivaba süsteemi ja e-allkirjade kasutamise kohta. See on oluline samm EASO haldustavade parandamisel ja tõhususe suurendamisel.

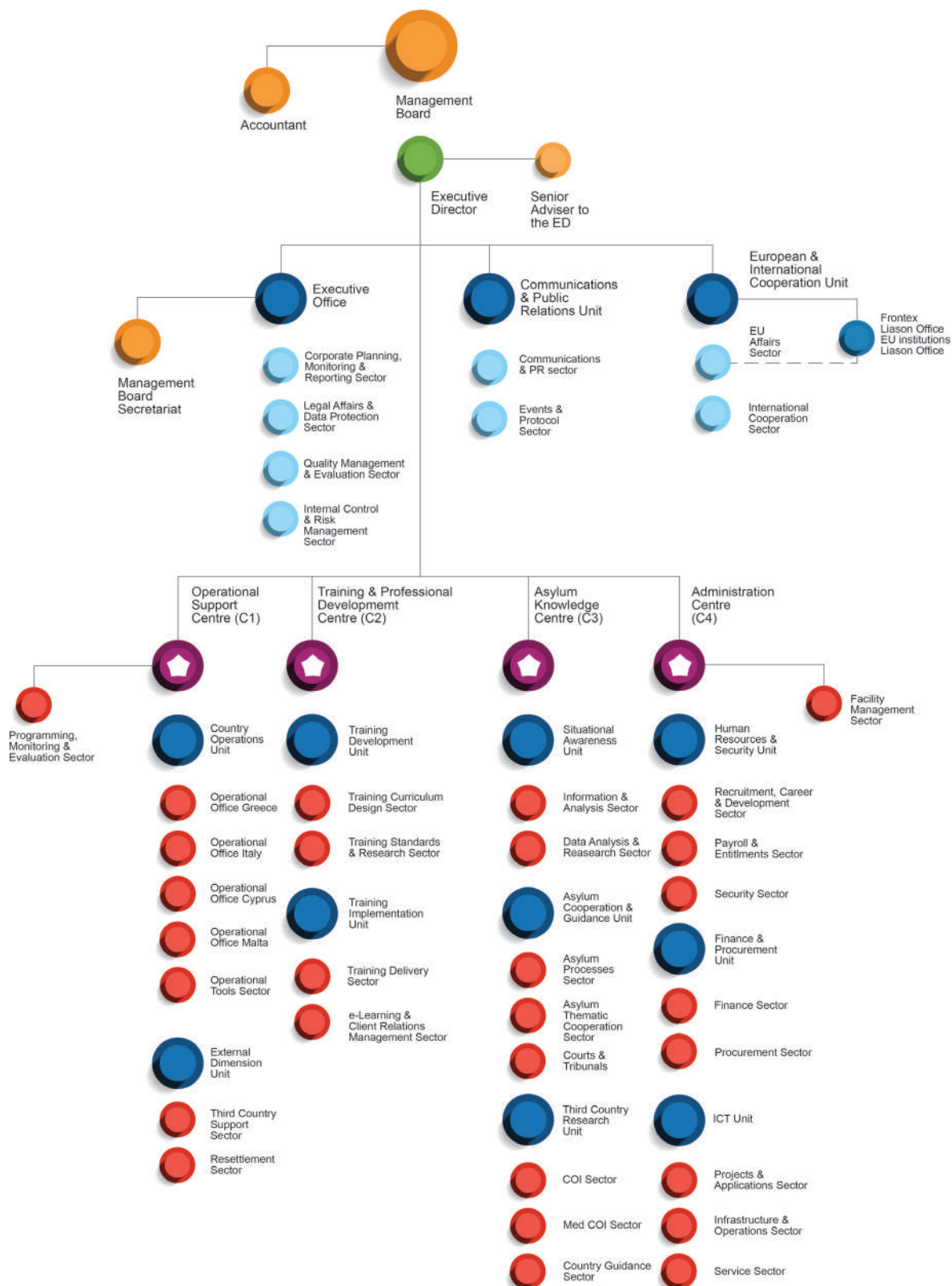

LISAD

A.1

EASO organisatsiooniskeem

A.2

EASO 2020. aasta eelarve

Tabel A.1. Kulukohustuste assigneeringute eelarve täitmine rahastamisallikate kaupa

Eelarvejaotis	Rahastamisallikas	Eelarve kulukohustuste assigneeringud (eurot)	Täidetud kulukohustuste assigneeringud (eurot)	Kulukohustuste assigneeringud (%)
1. jaotis. Personalikulud	C1	33 731 661,00	31 068 444,16	92,10
	C4	15 291,24	13 526,50	88,46
	C5	2 986,73		0,00
	C8	1 950 030,02	1 253 972,46	64,31
1. jaotis kokku		35 699 968,99	32 335 943,12	90,58
2. jaotis. Taristu- ja halduskulud	C1	14 514 869,00	13 442 931,63	92,61
	C4	19 880,33		0,00
	C8	4 193 989,34	3 729 866,49	88,93
	R0	10 213,40	1 000,00	9,79
2. jaotis kokku		18 738 952,07	17 173 798,12	91,65
3. jaotis. Tegevuskulud	C1	75 826 470,00	73 533 607,97	96,98
	C4	39 426,00	20 168,00	51,15
	C5	7 631,33	6 499,00	85,16
	C8	17 143 871,66	14 676 419,45	85,61
	R0	17 176 950,94	2 160 470,17	12,58
3. jaotis kokku		110 194 349,93	90 397 164,59	82,03
4. jaotis .Muud välisprojektid	R0	1 146 996,52	1 120 368,90	97,68
4. jaotis kokku		1 146 996,52	1 120 368,90	97,68

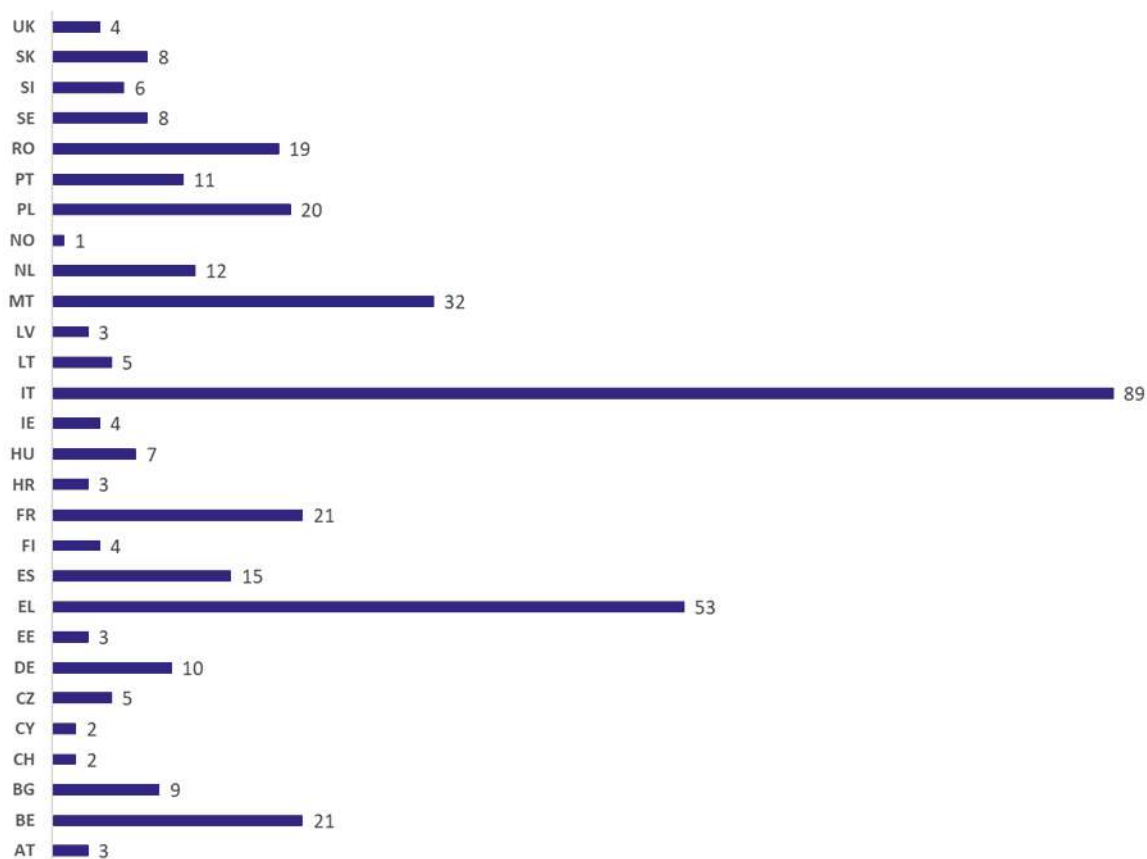
Tabel A.2. Maksete assigneeringute eelarve täitmine rahastamisallikate kaupa

Eelarvejaotis	Rahastamis allikas	Eelarve maksete assigneeringud (eurot)	Täidetud maksete assigneeringud (eurot)	Maksete assigneeringud (%)
1. jaotis. Personalikulud	C1	33 731 661,00	29 881 136,19	88,58
	C4	15 291,24	13 348,92	87,30
	C5	2 986,73		0,00
	C8	1 950 030,02	1 253 972,46	64,31
1. jaotis kokku		35 699 968,99	31 148 457,57	87,25
2. jaotis. Taristu- ja halduskulud	C1	14 514 869,00	7 903 171,55	54,45
	C4	19 880,33		0,00
	C8	4 193 989,34	3 729 866,49	88,93
	R0	10 213,40		0,00
2. jaotis kokku		18 738 952,07	11 633 038,04	62,08
3. jaotis. Tegevuskulud	C1	75 826 470,00	62 602 122,17	82,56
	C4	39 426,00	20 168,00	51,15
	C5	7 631,33	7 599,00	99,58
	C8	0,00		0,00
	R0	17 176 950,94	860 287,74	5,01
3. jaotis kokku		93 050 478,27	63 490 176,91	68,23
4. jaotis. Muud välisprojektid	R0	1 146 996,52	479 464,45	41,80
4. jaotis kokku		1 146 996,52	479 464,45	41,80

A.3

EASO töötajad

Joonis A.1. EASO riiklikud töötajad 31. detsembril 2020. a.

Joonis A.2. EASO töötajate sooline jaotus 31. detsembril 2020. a.

